

บทที่ 5

ตะวันออกกลางและสหภาพโซเวียต

ตะวันออกกลางตอนไกลังค์รัฐที่ 1

ตลอดคริสต์ศตวรรษที่ 19 อังกฤษได้ดำเนินนโยบายการบังคับมีให้ชาตินี้งชาติใด มีความเข้มแข็งมากพอที่จะไปมีอิทธิพลในจักรวรรดิอตโตมาัน ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วอย่างน้อย ก็จะเป็นอันตรายต่อการครอบครองของอังกฤษในอาณานิคมอินเดียและตะวันออก ใน การ สนับสนุนวิถีทางการทูตอังกฤษได้ตั้งกองรักษาด่านประจำจากมอลตา (Malta) ตลอดทางไป จนกระทั่งถึงพรอมเดนอินเดีย ไม่มีมหาอำนาจใดจะมีระบบการบังคับที่ประสิทธิ์และกว้างขวาง หรือได้ควบคุมเด่นอันกว้างใหญ่ระหว่างเมดิเตอร์เรเนียนและอินเดียได้มากเท่าอังกฤษ รุสเซีย ได้เป็นชาติที่นำเรืองขามอีกต่อไปและตรงข้ามกับฝรั่งเศสซึ่งมีท่าเป็นมิตรกับอังกฤษ มีแต่ เยอรมนีเท่านั้นที่ดูเหมือนจะเป็นอันตรายสำคัญที่สุดทั้งกับอังกฤษ ฝรั่งเศส และรุสเซีย

เศรษฐกิจของเยอรมนีที่แผ่ขยายไปอย่างกว้างขวางและการแทรกแซงทางการเมือง ดูเหมือนว่าจะเป็นสิ่งที่ลองทำลายนโยบายของอังกฤษในจักรวรรดิอตโตมาัน พากเตอร์ก หนุ่มซึ่งเป็นพวกที่พอยู่ในระบบทหารของปรัสเซีย ได้จัดให้มีความสัมพันธ์ฉันท์มิตรกับໄกเซอร์ วิลเลียมแห่งเยอรมนี เป็นเหตุให้รุสเซียกลัวว่าความผันของตนในการเข้าควบคุมเหนือช่องแคบ ต่าง ๆ และการกลืนอิหร่านเหนืออาจไม่ประสบผลสำเร็จ ฝรั่งเศสซึ่งเคืองใจที่ตนต้องสูญเสีย วัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่และอิทธิพลทางการค้าในจักรวรรดิอตโตมาัน ส่วนอังกฤษก็เกี่ยวข้อง กับงานในด้านการสร้างฐานต่าง ๆ ระหว่างเมดิเตอร์เรเนียนและอินเดีย เพื่อให้เกิดความมั่นใจ ในอิทธิพลของตน

มีเพียงออสเตรีย-ฮังการีเท่านั้นที่ดูเหมือนว่าจะเป็นพันธมิตรที่น่าเชื่อถือได้ของเยอรมนี ชาวออสเตรียนหวังที่จะทำให้จุดมุ่งหมายที่มีมานานประสบความสำเร็จด้วยมายั่นคือทำให้ ดินแดนบล็อกป่าเป็นดินแดนภายใต้การควบคุมของออสเตรีย ออสเตรียได้พิจารณารุสเซียว่า

เป็นแสเมือนคุ้มแข่งขันหลักของราชวงศ์แฮบสเบิร์ก (Hapsburgs) และทั้ง 2 ก็กำลังแข่งขันกันในการเข้าไปมีอิทธิพลเหนือดินแดนบางแห่งของอตโตมานซึ่งอยู่ทางด้านยุโรป ดังนั้นความเป็นศัตรูกันระหว่างอสเตรียและรัสเซียก็มีมากขึ้น และต่างฝ่ายต่างก็ให้ความสนใจสนับสนุนต่อพันธมิตรของตน

ในระยะเวลา 2-3 เดือนก่อนเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 ดูเหมือนว่าต่างฝ่ายต่างจะมีความระแวงซึ่งกันและกันเพิ่มมากขึ้น อังกฤษและเยอรมนีใช้ความพยายามอย่างมากโดยใช้โนบายประนีประนอมในการแก้ไขปัญหาการขัดแย้งเกี่ยวกับผลประโยชน์ทางการค้าของแต่ละฝ่าย ในจักรวรรดิอตโตมาน ใน การเจรจา Khan ระหว่างอังกฤษและเยอรมนี อังกฤษรับรองสิทธิของเยอรมนีในการปฏิบัติการเกี่ยวกับทางรถไฟสายเบอร์ลิน-แบกแดด และเพื่อแลกเปลี่ยนกับการรับรองดังกล่าว อังกฤษจึงมีสิทธิแต่งตั้งชาวอังกฤษสองคนให้เป็นผู้อำนวยการของโครงการนี้ นอกจากนั้นนอกจากนั้นเยอรมนียังตระหนักว่าอังกฤษเป็นประเทศที่มีผลประโยชน์และมีอำนาจสูงสุดในคุกเวตและบริเวณอ่าวเบอร์เซีย และยังตระหนักถึงการให้สัมปทานน้ำมันแก่บริษัท Anglo-Iranian (Anglo – Iranian Company) ต่อมาได้มีการตกลงเพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่งเกี่ยวกับการจัดระเบียบของบริษัทน้ำมันของตุรกีและบริษัทอื่น ๆ ที่กำลังแข่งขันกันขึ้น เช่น Deutsche Bank The Anglo – Iranian Oil Company The Anglo – Sawon Oil Company อย่างไรก็ตาม นับว่าสายเกินไปสำหรับการผ่อนปรนทางการค้าในการที่จะมีผลต่อสถานการณ์ทางการเมืองทั่วไปของโลก ทั้งนี้เพราะภายในเวลา 2-3 อาทิตย์ต่อมาสังคրามก็เกิดขึ้น

จะเห็นได้ว่าจากการขัดแย้งกันระหว่างประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้ตะวันออกกลางถูกแบ่งออกเป็น 4 ส่วนที่สำคัญคือ ส่วนที่หนึ่ง จักรวรรดิอตโตมาน ยกเว้น อียิปต์ ได้เปลี่ยนไปสู่เขตอิทธิพลของเยอรมนี ส่วนที่สอง ได้แก่ อียิปต์ ซึ่งตามทฤษฎียังคงเป็นจังหวัดหนึ่งของจักรวรรดิอตโตมานที่มีอิสระในการปกครองตนเอง แต่ในความเป็นจริงเป็นรัฐในอารักขาของอังกฤษ ส่วนที่สาม ได้แก่ ภาคใต้ของคาบสมุทรอาเรีย และชายฝั่งอ่าวเบอร์เซียถูกครอบครองโดยอังกฤษ ส่วนที่สี่ ได้แก่ อิหร่าน ซึ่งถูกแบ่งให้เป็นเขตอิทธิพลของอังกฤษและรัสเซีย

แนวความคิดของลัทธิชาตินิยมแบบตะวันตกได้เริ่มฟื้นรากในดินแดนตะวันออกกลาง วัฒนธรรมตะวันตกที่มีอิทธิพลเหนือสังคมและรัฐบาลกำลังเริ่มเด่นชัดในรัฐบาลในท่าทีของผู้นำปัญญาชน ตลอดจนในความคิดใหม่ของบทบาทของสตรี นอกจากนั้นเทคนิคแบบตะวันตกในงานเกี่ยวกับอุตสาหกรรม การคุณภาพ การอนามัย การเกษตรกรรม การศึกษาและกิจการด้านทหาร กำลังได้รับการเลียนแบบ ความสามารถของอิسلامในการเกี่ยว

ข้องกับปัญหาใหม่เหล่านี้กำลังถูกอกถูกใจกันเป็นครั้งแรกเมื่อ กับส่วนอื่น ๆ ของเอเชียดินแดนตะวันออกกลางอยู่ในขอบเขตของเหตุการณ์ซึ่งจะไม่เพียงแต่เปลี่ยนความสัมพันธ์ทางการเมืองของตนเองกับยุโรปเท่านั้น แต่จะเปลี่ยนสังคมดั้งเดิมของตนเองอีกด้วย¹

ตะวันออกกลางและตะวันตกตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 1

สงครามและตะวันออก

ไม่นานนักภายหลังจากจักรวรรดิออตโตมานเข้าร่วมกับมหาอำนาจกลาง (เยอรมัน ออสเตรีย-ฮังการี และบุล加เรีย) ในสงครามโลกครั้งที่ 1 กองทัพของมหาอำนาจกลางได้ทำการรบท่อต้านรัสเซียในบริเวณคอเคซีียน และพยายามที่จะขับไล่อังกฤษออกจากคลองสุเอซ แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ อย่างไรก็ตาม กองทัพออตโตมานประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง เพียงครั้งเดียว นั่นคือการป้องกันดาร์ดาเนลล์จากการบุกรุกของฝ่ายสัมพันธมิตรที่เกลลิโปลี (Gallipoli) ระหว่าง ค.ศ.1915-1916 ในตอนสิ้นสุดสงคราม กองทัพออตโตมานได้ล่าถอยออกจากฐานทัพทุกด้าน กล่าวคืออังกฤษขับไล่กองทัพออตโตมานออกจากฐานคลองสุเอซให้กลับไปสู่ปาเลสไตน์ นอกจากนั้นในอิรักกองทัพออตโตมานยังถูกบังคับให้ถอยขึ้นไปสู่แม่น้ำไทร์ และยูเฟรติสไกลไปถึงแบกแดด

สิ่งที่สำคัญมากกว่าการปฏิบัติการทางทหารคือ การตระเตรียมทางการเมืองซึ่งจะต้องกระทำขึ้นเพื่อแบ่งดินแดนของออตโตมานในระหว่างฝ่ายสัมพันธมิตรที่เป็นฝ่ายได้รับชัยชนะ อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และอิตาลี วางแผนที่จะแบ่งจักรวรรดิออตโตมานตามข้อตกลงที่เรียกว่า Constantinople Agreement ซึ่งเป็นลำดับของการแลกเปลี่ยนทางการทูตระหว่างอังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซีย ระหว่างเดือนมีนาคมและเมษายน ค.ศ.1915 เป็นการกลับไปใช้นโยบายของตะวันตกเกี่ยวกับช่องแคบต่าง ๆ ฝรั่งเศสและอังกฤษสนับสนุนรัสเซียในการผนวกดินแดนทั้งทางน้ำและทางบกรอบ ๆ ช่องแคบต่าง ๆ และให้มีองค์กรแนวตั้งในเปิดเป็นเมืองท่าเรือ บริสราและรับประทานการค้าและการเดินเรือทะเลตลอดช่องแคบต่าง ๆ อาการเบียซึ่งรวมถึงสถานที่ศักดิ์สิทธิ์หลายแห่งของมุสลิมจะถูกดึงออกจากความควบคุมของออตโตมานและให้อยู่ภายใต้การปกครองของอาหรับ เขตเป็นกลางทั้งหมดในอิหร่านที่อยู่ระหว่างเขตอิหริพลของอังกฤษ และรัสเซียจะถูกดึงให้มาอยู่ใต้อิหริพล รัสเซียจะมีสิทธิได้ควบคุมเขตทางภาคเหนือของอิหร่าน การตกลงต่อมาได้กำหนดสิทธิ์ของอังกฤษและฝรั่งเศสให้มีสิทธิ์ในจังหวัดต่าง ๆ ในจังหวัดอตโตมาน

อิตาลีถูกติดสินบนในสหภาพโดยได้รับคำสัญญาว่าจะได้ดินแดนอตโตมานและอาณานิคมของตุรกี ตามสัญญาลับแห่งลอนดอนซึ่งเซ็นในเดือนเมษายน ค.ศ.1915 อังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซีย ยอมรับข้อเรียกร้องของอิตาลีในการมีผลประโยชน์ในเมดิเตอร์เรเนียน และตกลงว่าอิตาลีจะได้รับส่วนแบ่งในดินแดนที่เชื่อมกับจังหวัดอดาเลีย (Adalia) หรืออันตาลยา (Antalya) ที่ซึ่งอิตาลีได้เรียกร้องสิทธิบางอย่างแล้ว นอกจากนั้นอิตาลีจะมีอธิปไตยสมบูรณ์เหนือ Dodecanese Islands ที่ซึ่งอิตาลีได้ยึดครองไว้ตั้งแต่ปี ค.ศ.1912 อิตาลีจะมีสิทธิเต็มที่ในลิเบียและจะได้รับดินแดนเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งดินแดนเหล่านั้นจะถูกผนวกเข้ากับอาณาจักรของอิตาลีที่อิริเทเรีย (Eritrea) และโซมาลีแลนด์ (Somaliland)

ภายหลังจากสร้างความพอกใจให้แก่ข้อเรียกร้องของอิตาลีและรัสเซียแล้ว อังกฤษ และฝรั่งเศสจึงตกลงกันเกี่ยวกับการเรียกร้องเป็นกรรมสิทธิ์ในจักรวรรดิอตโตมาน ฝรั่งเศสมีความกระหายที่จะจัดการให้เรียบร้อยโดยเร็ว เพราะฝรั่งเศสรู้ถึงการเจรจาตกลงของอังกฤษ กับผู้นำชาตินิยมอาหรับที่เกี่ยวกับดินแดนที่เป็นปัญหา มีบันทึกจำนวนมากมายที่เป็นบันทึกของการแลกเปลี่ยนกันระหว่างรัฐบาลรัสเซีย ฝรั่งเศส และอังกฤษ ซึ่งกระทำในระหว่างปี ค.ศ.1915 และ 1916 ซึ่งบันทึกดังกล่าวเรียกว่า Sykes – Picot Agreement ข้อตกลงนี้ได้กล่าวเป็นกุญแจสำคัญต่ออนาคตของดินแดนอาหรับอตโตมาน ตามข้อตกลงดังกล่าวได้กำหนดดินแดนต่าง ๆ ดังนี้ อนาคตของทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเดิมถูกสัญญาจะให้แก่รัสเซีย แต่สัญญานี้ต้องเป็นโมฆะเพราะเกิดการปฏิวัติรัสเซียในปี ค.ศ.1917 ฝรั่งเศสมีสิทธิครอบครองชายฝั่งซึ่งเรียกว่า Tyre และแรกที่เดียวอิตาลีคัดค้านแผนการณ์ประนีประนอมของอังกฤษในการแบ่งดินแดนอนาคตให้แก่กันระหว่างอิตาลีและฝรั่งเศส อย่างไรก็ตาม การขัดแย้งกันได้ยุติลงในการประชุมที่เซนต์จองเดอ莫ริเยร์ (St. Jean de Maurienne) ในเดือนเมษายน ค.ศ.1917 โดยการมอบอนาคตให้กับชาวอาหรับให้อิตาลี ซึ่งดินแดนนี้อยู่ทางภาคเหนือของดินแดนที่อิตาลีรักษาไว้แล้วคือ อันตาลยา (Antalia) การเพิ่มดินแดนดังกล่าวได้รวมถึงเมืองสำคัญแห่งหนึ่งคืออิซเมียร์ (Ismir) ข้อตกลงในการเพิ่มอิซเมียร์ให้อิตาลีนี้ได้ไปขัดกับสัญญาแรกที่มีต่อกรีซ ซึ่งได้รับไปเมื่อพระเจ้าคอนสแตนตินปปิลิเชฟที่จะประกาศสงเคราะห์กับเยอรมนี ครั้นต่อมาเมื่อพระองค์เปลี่ยนนโยบายเป็นกลางของพระองค์โดยเข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตร กรีซจึงได้เรียกร้องอิซเมียร์และไซปรัส ซึ่งเกาหลีปรัสเซียได้เปลี่ยนฐานะจากรัฐในอารักขามาเป็นอาณาจักรภายหลังประกาศสงเคราะห์กับอตโตมานในปี ค.ศ.1914

ตามข้อตกลงลับอีกหลายอันระหว่างฝ่ายสัมพันธมิตร อังกฤษมีข้อผูกมัดกับพวกไซอนนิสต์ (Zionists) และนักชาตินิยมอาหรับ ดังนี้ เจ้าผู้ครองแห่งคูเวตได้รับสัญญาว่าจะได้เอกสาร

จากอตโตมานในเดือนพฤษจิกายน ค.ศ.1914 ถ้าพระองค์ร่วมมือในการช่วยต่อต้านอตโตมาน ในอิรัก อัมรีร อิบัน ชาอุด (Amir Ibn Saud) แห่งชาอุติอารเบียได้รับคำสัญญาว่าจะได้เอกสารจากสุลต่านอตโตมานตามสัญญา มิตรภาพในเดือนธันวาคม ค.ศ.1915 พระองค์ได้รับสัญญาว่าจะได้รับความคุ้มครองโดยรัฐบริติชอินเดีย และได้รับเงินรายปีเป็นค่าตอบแทนสำหรับความเป็นกลาง อย่างไรก็ตามแม้ว่าพระองค์จะมิได้เป็นพันธมิตรกับอังกฤษในทางปฏิบัติ แต่ อิบันชาอุด ก็ได้ต่อสู้กับตระกูลราชิด (Rashid) ซึ่งเป็นอตโตมานที่มีอำนาจในการเบียหนือ และคัดค้านความประณานของสุลต่านในสังคมรัฐสีทธิ์ การาเตอร์ (Galar) กล้ายเป็นรัฐในอารักขาของอังกฤษในเดือนพฤษจิกายน ค.ศ.1916 ให้สิทธิทางเศรษฐกิจแก่ชาติอังกฤษและอนุญาตชาวอังกฤษที่ไปตั้งหลักแหล่งให้จัดการด้านต่างประเทศของตนเองได้

ข้อตกลงต่าง ๆ ได้ดำเนินต่อไปโดยผ่านการติดต่อทางจดหมาย ระหว่างเซริฟ ชุสเซน (Sherif Husein) ผู้รักษาสถานที่ศักดิ์สิทธิ์หลายแห่งในเมกกะ และเซอร์เคนรี แมคมาก่อน (Sir Henry McMahon) ข้าหลวงใหญ่อังกฤษประจำอียิปต์ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสัญญาที่อังกฤษจะทำต่ออาหรับจะเป็นสิ่งที่คลุมเครือ แต่มันก็นำไปสู่ความสนับสนุนของนักชาตินิยมที่มีความกระตือรือร้นต่อฝ่ายสัมพันธมิตร สาเหตุของความไม่แนนอนของนโยบายของอังกฤษนั้น มิได้มาจากการใจความของจดหมายติดต่อระหว่างชุสเซนและแมคมาก่อนเท่านั้น แต่ยังมีสาเหตุมาจากการข้อขัดแย้งกับขุกมัดอันอื่นของอังกฤษ อันได้แก่การที่กระทรวงว่าการอินเดียของอังกฤษสนับสนุนศัต្រุของชุสเซน คือ อิบัน ชาอุด แห่งชาอุติอารเบีย สนับสนุน Sykes Picot Agreement และสนับสนุนการเรียกร้องของไซอونนิสต์ที่มีต่อส่วนหนึ่งของดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์ตามประกาศบัลฟอร์ (Balfour Declaration) ในเดือนพฤษจิกายน ค.ศ.1917

เนื่องจากการปฏิวัติปี ค.ศ. 1917 รัสเซียจึงได้ยกเลิกสหภาพ เพราะผู้นำหลายคนของรัฐบาลโซเวียตซ้ายเป็นiy และไม่ชอบทำการ ผู้นำเหล่านี้มีความกลัวว่าผู้ที่สนับสนุนศาสนาเดียวกันกับพวกเขากำลังพยายามทำลายจักรพรรดิรัสเซีย ผู้นำเมริกันยิวจำนวนมากที่มีอิทธิพลเป็นพวกที่ anti - Semitic ผู้ซึ่งฝ่ายสัมพันธมิตรเห็นด้วยอยู่ ผู้นำอเมริกันยิวจำนวนมากที่มีอิทธิพลเป็นพวกที่เห็นด้วยกับไซอونนิสต์ และการสนับสนุนของเขานับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ ถ้าหากว่าฝ่ายสัมพันธมิตรสามารถทำสัญญากับไซอุนนิสต์ทั่วโลกซึ่งอาจจะทำให้รัฐบาลมากที่มีอิทธิพลอยู่มีความรู้สึกที่ชอบฝ่ายสัมพันธมิตรมากขึ้น แม้แต่ผู้นำอังกฤษบางคนก็ยังหวังว่าจะดึงเอาความสนับสนุนของiy เอเชอร์วิลเลียมให้ได้ ต่อมาในปี ค.ศ.1936 ขณะที่สหภาพกำลังดำเนินอยู่ นายกรัฐมนตรีอังกฤษชื่อ เดวิด ลอยด์ จอร์จ (David Loyd George) เปิดเผยว่า

ไซออนนิสต์ได้สัญญาที่จะรวมพลังความรู้สึกของชาวบิว่าเป็นฝ่ายเดียวกับฝ่ายสัมพันธมิตร ถ้าหากว่าพวกไซออนนิสต์ได้รับคำมั่นสัญญาว่าจะมีสิทธิสร้างบ้านเกิดเมืองนอนของบิวในปาเลสไตน์พากษาให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจังทั้งในอเมริกาและในรัสเซีย²

ได้มีการประกาศโดยนำเสนอข้อความในจดหมายของ ลอร์ด บัลฟอร์ (Lord Bal – four) รัฐมนตรีต่างประเทศอังกฤษที่มีไปถึง ลอร์ด รอชไซร์ด (Lord Rothschild) ผู้นำยิวอังกฤษ มีใจความสำคัญคือ “รัฐบาลของพระเจ้าอยู่หัวมีความพอกับการตั้งบ้านเกิดเมืองนอนสำหรับประชาชนชาวบิวในปาเลสไตน์ และพวกเขاجะใช้ความพยายามอย่างที่สุดในการทำให้จุดประสงค์นี้ง่าย เป็นที่เข้าใจอย่างชัดเจนว่าจะไม่มีอคติในสิทธิทางด้านศาสนาและทางพลเรือน ของชุมชนที่มิได้เป็นบิวที่ยังคงอยู่ในปาเลสไตน์หรือฐานะทางการเมือง และสิทธิที่ขอบโดยชาวบิวในประเทศอื่น ๆ”³

เพื่อเป็นการป้องใจชาวอาหรับที่เกี่ยวข้องกับข้อความดังกล่าว ผู้บังคับบัญชา ดี. จี. ไฮการ์ธ (D.G.Hogarth) ได้เดินทางไปให้ความมั่นใจแก่ เชรีฟ อุสเซน ว่าคำสัญญาของอังกฤษ ที่มีต่อไซออนนิสต์นั้น จะได้รับความสนับสนุนก็ต่อเมื่อคำสัญญานั้นเป็นสิ่งที่ไม่ขัดแย้งกับอิสราภาพของประชาชนอื่น ๆ ที่มิใช่บิวในปาเลสไตน์

อาจสรุปได้ว่าสังคมโลกครั้งที่ 1 ได้ทำลายจักรวรรดิอตโตมาน เป็นการสิ้นสุดอำนาจจาริปไ泰ยเห็นอดินเดนทั้งหมดไปจนถึงอนาคตเลีย และส่วนหนึ่งของเกรซ (Thrace) ในยุโรป เมื่อการต่อสู้ยุติลงอังกฤษได้ควบคุมดินแดนส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดในดินแดนอาหรับ กองทัพอิตาลี ฝรั่งเศส และอังกฤษ เริ่มยึดครองอนาคตเลียทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงว่าจะ是谁ฝ่ายสัมพันธมิตร 3 ประเทศ และกรีซ ในภาระที่ต้องรับภาระที่แตกต่างกันอย่างมาก แต่ประเทศจะทำได้ การเรียกร้องทั้งหมดของรัสเซียได้รับการประกาศโดยมีรัฐบาลปฏิรูปมีเพียงสหรัฐ-อเมริกาเท่านั้น ที่ยืนยันนโยบายของประธานาธิบดีวิลสัน ซึ่งดูเหมือนว่าจะสนใจในการตกลงโดยสันติภาพและเปิดเผยแพร่มากกว่า

ตะวันออกกลางก่อนสังคมโลกครั้งที่ 2

ในตอนใกล้สังคมโลกครั้งที่ 2 ตะวันออกกลางยังคงถูกควบคุมโดยยุโรป มีเพียงตุรกีเท่านั้นที่มีอิสระอย่างแท้จริงในกิจการต่างประเทศและกิจการภายใน และยังคงเป็นอิสระพ้นจากการแทรกแซงจากต่างประเทศอีกด้วย ดินแดนหลายแห่งที่เป็นดินแดนในอาณัติ และอีกส่วนอยู่ในอาณัติ ของตกลงนานาชาติ ของประเทศ ยังคงต้องขึ้นอยู่กับคำสั่งของฝรั่งเศสและอังกฤษ

แม้ว่าอังกฤษและฝรั่งเศสจะได้แนะนำสถาบันทางรัฐสภาแบบตะวันตกและเครื่องมือเกี่ยวกับการปกครองในดินแดนเหล่านั้น แต่แบบแผนที่เป็นขั้นพื้นฐานของชีวิตประชาชนในตะวันออกกลาง มิได้เปลี่ยนแปลง มีเพียงผู้นำเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงใหม่เหล่านี้

ในขอบเขตของการปกครอง ปรากฏว่าอังกฤษเป็นประเทศที่ให้อิทธิพลต่างชาติมากที่สุด พร้อมด้วยการปกครองเหนือดินแดนที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ในปี ค.ศ. 1939 อังกฤษมีอิทธิพลเหนืออียิปต์ อิรัก ปาเลสไตน์ ทรานส์จอร์แดน และดินแดนอีกหลายแห่งของบรรดาเจ้าอาหรับในควบสมุทรอา拉เบีย แต่ในขณะเดียวกันบรรดานักชาตินิยมอาหรับทั้งหลายก็มีความไม่พอใจอยู่เบื้องใต้ซึ่งความไม่พอใจในการปกครองของต่างประเทศนี้ก็ได้คุกรุนอยู่เรียบร้อยแล้ว พร้อมกับความรุนแรงซึ่งมากกว่าที่เคยปรากฏมา ไม่มีการข่มขู่ต่อผลประโยชน์ของอังกฤษในเรื่องน้ำมัน ฐานทัพทางทหารและศูนย์กลางต่าง ๆ ของกรรมนาคม อย่างไรก็ตาม ทั้ง ๆ ที่ลัทธิชาตินิยมรุนแรงแต่ฝรั่งเศสก็ยังจัดการที่จะยึดครองซีเรียและเลบานอน แต่เนื่องจากนโยบายอาณานิคมที่ไม่ยึดหยุ่นของฝรั่งเศส ได้สร้างความเป็นศัตรูอย่างรุนแรงมากจนกระตุ้นการครอบครองจักรวรดิของฝรั่งเศสเป็นสิ่งที่น่ากลัวอันตรายมาก

อย่างไรก็ตาม สนับสนุนโดยความเข้มแข็งอยู่ในอิหร่านท่านนี้ในระหว่างระยะเวลาของสงคราม แม้ว่าจะมีการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์ที่ไม่มีผลในปาเลสไตน์ และประเทศไทยเป็นบ้านที่เป็นอาหรับหลายประเทศก็ตาม แต่ความพยายามของรัสเซียในการเข้าควบคุมช่องแคบต่าง ๆ ยังคงอยู่เฉย แม้จะยังไม่สำเร็จก็ตาม สัญญาณอนโตรซ (Montreux Convention) แห่งปี ค.ศ. 1936 ให้ผลประโยชน์เพียงเล็กน้อยแก่รัสเซีย โดยการลดค่าธรรมเนียมที่เป็นของรัฐແนยาดฟ์ที่ได้รับอนุญาตในทะเลด้วย ในขณะเดียวกันสัญญานี้ยังทำให้ International Straits Commission ซึ่งถูกสร้างขึ้นโดยสัญญาโลซาน (Lausanne Treaty) ต้องสิ้นสุดลงและอนุญาตตุรกีให้นำทหารเข้าไปประจำในดินแดนได้อีกครั้งหนึ่ง

รัฐบาลสหราชอาณาจักรพยายามเปิดประชุมการค้าโดยเสรี ซึ่งอังกฤษยอมรับนโยบายนี้ และบริษัท石油บริษัทได้รับผลประโยชน์ที่สำคัญในบริษัทน้ำมันแห่งอิรัก (Iraq Petroleum Company) บริษัท石油บริษัทที่มีอำนาจอ่อน ๆ ได้เจรจาตกลงขอสัมปทานน้ำมันอันมีค่าในชาอดีต อาраб เป็น และยังได้ช่วยให้อเมริกาเริ่มมีผลประโยชน์ในตะวันออกกลางอีกด้วย

ในปี ค.ศ. 1939 ผลประโยชน์ของตะวันตกถูกข่มขู่โดยตรงจาก希特เลอร์ (Hitler) และมุสโลินี (Mussolini) อิทธิพลของรัสเซียและอังกฤษในอิหร่านกำลังถูกแทนที่อย่างรวดเร็วโดย

เยอรมนี เยอรมนีได้สร้างความผูกพันทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิดกับตุรกี โดยรับซื้อสินค้าออกเกือบครึ่งหนึ่งจากตุรกี นอกจากนั้นจากท่าเรือบารี (Bari) ชาวอิตาเลียนได้แผ่ขยายแผนการณ์การบีบให้ร้อนแฝ่า เพื่อที่จะยุ่งนักชาตินิยมอาหรับแห่งซีเรีย อิรัก ปาเลสไตน์ และอียิปต์ การโฆษณาชวนเชื่อของเยอรมนีและอิตาเลียนประสบความสำเร็จในหมู่ประชาชนตามท้องถิ่นชนบทตลอดตะวันออกกลาง ทั้งเยอรมนีและอิตาลีทำการโฆษณาชวนเชื่อทางวัฒนธรรมแก่นักศึกษาหนุ่มสาวจำนวนมากตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในตุรกี อิหร่าน และโอลูกาหรับอื่น ๆ⁴

ตะวันออกกลางและสงครามโลกครั้งที่ 2

อีกครั้งหนึ่งที่ตะวันออกกลางได้เข้าไปอยู่ภายใต้การนาชาติเมืองโรปเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ 2 อย่างไรก็ตาม ได้มีการต่อสู้เพียงเล็กน้อยในเดือนเดียวต่อวันออกกลาง ถึงแม้ว่าเดนนี้จะเป็นเป้าของการโจมตีกระหนบ 2 ข้างของเยอรมนีที่กำลังกดดันตรงศูนย์กลางจากบล็อกchain คอเคซัส และทะเลรายในแอฟริกาเหนือ กำลังของเยอรมันซึ่งเกือบจะได้ชัยชนะที่ประสบผลสำเร็จในที่สุดก็ต้องหันกลับในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1942 ในการบราที่ อัล-อลาเมียง (Al-Alamain) ในทะเลรายทางตะวันตกติดกับชายแดนอียิปต์ ในสงครามครั้งนี้ตะวันออกกลางจะถูกยกเป็นดินแดนที่มีความสำคัญโดยนัยทางการพูดมากกว่าทบทวนทั่วๆไป

ตุรกี : ในเดือนที่สบเงยก่อนเกิดสงครามเพียงเล็กน้อย ฝรั่งเศส ห้ามนำสินใจตุรกีไว้กับว่าเป็นสัมพันธมิตรในเมดิเตอร์เรเนียน ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศยังตื้อยู่ นับแต่ฝรั่งเศสถูกยกเป็นชาติมหาอำนาจอยู่ประวัติศาสตร์ 2 ประวัติศาสตร์ ที่รับรองระบบการปกครองอาณาจักรใหม่ของอตาเติร์ก (Ataturk) นอกจากนั้นส่วนหนึ่งของข้อตกลงแฟรงคลิน บูอิยอง (Franklin-Bouillon Agreement) ได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างทั้ง 2 ประเทศ ในปี ค.ศ. 1921 ได้มีแผนการณ์ที่จะให้มีการปกครองในลักษณะได้ลักษณะหนึ่งในจังหวัดอเล็กซานเดรตตา (Alexandretta) หรืออิสเคนเดอรัน (Iskenderun) ซึ่งอยู่ในซีเรียซึ่งพวกเตอร์กเต็มใจที่จะสละ ทั้งชาวซีเรียและชาวเตอร์กมีข้อเรียกร้องคือประชาชนที่จะได้รับความเคารพนับถือคือประชาชนที่อาศัยอยู่ก่อนในอิสเคนเดอรัน ในปี ค.ศ. 1936 เมื่อดูเหมือนว่าฝรั่งเศสจะเซ็นสัญญาที่จะให้อิหร่านแก่ซีเรีย ตุรกีก็คัดค้านที่จะให้รวมอิสเคนเดอรันเข้ากับบดีนเดนซีเรีย เพื่อหลีกเลี่ยงการสูญเสียมิตรภาพกับตุรกี ซึ่งได้รับการพิจารณาว่ามีความสำคัญสำหรับฝรั่งเศสมากกว่าซีเรีย ฝรั่งเศสจึงพูดเป็นท่านของหลีกเลี่ยงไปก่อน ขั้นตอนไปฝรั่งเศสจึงเสนอการปกครองตนเองให้แก่จังหวัดอิสเคนเดอรัน แต่ข้อเสนออันนี้ไม่เป็นที่พอใจของชาวเตอร์ก ในปี ค.ศ. 1938 จึงเกิดการจลาจลขึ้นในจังหวัดนั้น ฝรั่งเศสอนุญาตให้กองทหารตุรกีเข้าไปมีส่วนร่วมในหน้าที่ทางตำรวจนักกับกำลังของฝรั่งเศสซึ่งมีอยู่แล้วที่นั่น

และ Franco-Turkish condominium ก็ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดการเกี่ยวกับการเลือกตั้งสภากองถิ่นของจังหวัดนั้น การออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาซึ่งมีขึ้นในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1938 ปรากฏว่าเตอร์กได้เสียงข้างมากดือได้ถึง 22 ที่นั่ง จาก 40 ที่นั่ง ภายหลังจากนั้นจังหวัดแห่งนี้ก็ประกาศตนเองเป็นสาธารณรัฐ Hatay ที่ปกครองตนเอง ภายใต้เวลา 1 ปี อิสเคนเดอร์ันก์ออกเสียงรวมครุฑ์ และเนื่องจากได้รับการยอมรับจากการรัฐบาลฝรั่งเศสจึงทำให้ตุรกีและฝรั่งเศสเป็นพันธมิตรกัน อังกฤษได้เข้าร่วมกับ Franco-Turkish entente ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1939 ได้แต่กระจาจความช่วยเหลือทางการเงินไปยังอังการา (Ankara) เมืองหลวงของตุรกีด้วย

⁵ ตุรกีตอกใจต่อการทำสัญญาภันระหว่างนาซีเยอรมันกับโซเวียตสหเซีย ในสัญญา Nazi-Soviet pact ซึ่งทำในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1939 สัญญานี้ได้เขียนอย่างเปิดเผย ยอมให้ดินแดนส่วนใหญ่ของตะวันออกกลางเป็นดินแดนที่อยู่ในเขตอิทธิพลของรัสเซีย ตุรกีพิจารณาเห็นแล้วว่าเยอรมันเป็นประเทศที่น่าเกรงขามอย่างยิ่ง จึงเป็นการเพียงพอที่จะผลักดันให้ตุรกีเข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรตะวันตกในปี ค.ศ. 1939

ภายหลังจากที่ฝรั่งเศสอ่อนแลงในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1940 ดินแดนบอลข่านก็ถูกยกเป็นเวทีสำคัญของการต่อสู้ ในปี ค.ศ. 1941 กองทัพฝ่ายอักษะได้ยึดครองบุลแกเรีย กรีซ ครีต และยูโกสลาเวีย และตั้งแคมป์ตามพรมแดนตุรกี มีกองทัพของอิตาลีและตุรกี ตลอดจนฝรั่งเศส ที่เข้าข้างฝ่ายอักษะ และในระหว่างปี ค.ศ. 1941 ฝ่ายนั้นก็เกือบจะทำให้อิรักเข้าเป็นฝ่ายเดียวกับอักษะในสองครั้ง แต่ต้องล้มเหลวเพราะการบุกรุกของอังกฤษในเดือนพฤษภาคมปีเดียวกัน ส่วนแควรบททางใต้ได้แก่เอธิโอเปีย และดินแดนแอฟริกาตะวันออกบางส่วนที่เป็นของอิตาลีก็เป็นฐานทัพสำหรับฝ่ายอักษะ ลิเบียเป็นที่ตั้งสำคัญสำหรับการบุกรุกอียิปต์และคลองสุเอซ โดยนายพลรอมเมลแห่งเยอรมันนี แต่เข้าต้องพ่ายแพ้แก่นายพลเอก มองต์โกลเมอร์ (Montgomery) แห่งอังกฤษในการรบที่เอล อลาเมยง

การโจมตีกราหนาบ 2 ด้านของเยอรมันได้ปิดฉากลงในตะวันออกกลางพร้อมกับความพ่ายแพ้ของฝรั่งเศส เป็นเหตุให้ตุรกีมีความคิดใหม่เกี่ยวกับสัมพันธมิตรตะวันตกภายใต้สภาระ เช่นนั้นโดยนายความเป็นกลางระหว่างความเป็นเพื่อนต่อสัมพันธมิตรทั้งสองและต่อฝ่ายอักษะ จึงถูกเหมือนว่าจะสำคัญยิ่ง อย่างไรก็ตาม เมื่อถูกเหมือนว่าทิศทางเริ่มหันตรงข้ามกับเยอรมันในปี ค.ศ. 1944 ตุรกีก็เปลี่ยนนโยบายอีกครั้งหนึ่งโดยมีความสัมพันธ์ทางการทูตและเศรษฐกิจอย่างเข้มงวดและเคร่งครัดกับอิตาลี เนื่องจากสมาชิกขององค์การสหประชาชาติที่เพิ่งก่อตั้ง

ใหม่เรียกร้องให้สนับสนุนฝ่ายสัมพันธมิตร ทุรกีจึงประกาศลงนามกับเยอรมันในเดือนกุมภาพันธ์

ค.ศ. 1945

อิหร่าน : อิหร่านพยายามที่จะทำให้สังคมเป็นเครื่องถ่วงความกดดันของรัสเซีย และอย่างกฤษที่มีต่ออิหร่านให้เท่า ๆ กัน โดยการเริ่มมีความสัมพันธ์กับนาซีเยอรมัน ด้วยเหตุนี้เอง ในฤดูร้อนปี ค.ศ. 1941 เรซา ชาห์ (Reza Shah) จึงคัดค้านข้อเรียกร้องของอังกฤษและโซเวียต ที่จะใช้ดินแดนของพระองค์สำหรับเป็นเส้นทางลำเลียงเสบียงต่าง ๆ ที่ใช้ในสงคราม เนื่องจาก เส้นทางนี้เป็นเส้นทางเดียวที่จะเดินทางไปรัสเซียได้ง่ายภายหลังจากที่นาซีเยอรมันบุกรุกอิหร่าน ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1941 ฝ่ายสัมพันธมิตรหาทางที่จะใช้กำลังเมื่อชาห์คัดค้านข้อเรียกร้อง ของฝ่ายสัมพันธมิตร ให้ขับไล่เยอรมันและให้สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับฝ่ายสัมพันธมิตร กองทัพอังกฤษและรัสเซียจึงเข้าบุกอิหร่านและแบ่งแยกดินแดนนั้น สมภพโซเวียตยึดครอง 1 จังหวัดทางเหนือ 5 จังหวัด และอังกฤษยึดครอง² ส่วนที่เหลือทั้งหมด เทหารานซึ่งเป็นเมืองหลวง ของอิหร่านกลับเป็นเขตเป็นกลาง เรซา ชาห์ ถูกกอดดูออกจากตำแหน่งและถูกอังกฤษขับไล่ อย่างไรก็ตาม ด้วยการยอมรับของอังกฤษและรัสเซีย ortal อายุ 20 ปีของเรซา ชาห์ ก็ได้ขึ้น ครองราชสมบัติแทน มีการตั้งคณะรัฐบาลที่เป็นฝ่ายเดียวกับสัมพันธมิตรในเดือนมกราคม ค.ศ. 1942 อิหร่าน อังกฤษ และรัสเซีย เท็นสัญญา Tripartite Treaty of Alliance ตามสัญญานี้ อิหร่านอนุญาตให้ฝ่ายสัมพันธมิตรใช้เส้นทางต่าง ๆ ในอิหร่านเพื่อความสะดวกในการคมนาคม อย่างไรก็ตาม มีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งคือถูกว่าประเทคโนโลยีได้ถูกยึดครอง และเอกสารชื่อ ของประเทศจะได้รับการเคารพ และในเวลา 6 เดือนภายหลังจากการพ่ายแพ้ของฝ่ายอักษะ ฝ่ายสัมพันธมิตรสัญญาว่าจะถอนกองทัพออกจากอิหร่าน ในปี ค.ศ. 1942 สหรัฐอเมริกากลาย เป็นผู้มีส่วนร่วมต่อนโยบายของการไม่เข้าครอบครองเมืองทัพโดยเมริกาจำนวน 3 หมื่นคนได้ ติดต่อกับหน่วยการบังคับบัญชาในอ่าวเบอร์เซย กองทัพเมริกาได้เคลื่อนที่ไปปฏิบัติการตาม เส้นทางสำหรับจัดหาเสบียงต่อไปยังรัสเซีย

ภายในเวลา 2-3 เดือนภายหลังจากที่รัสเซียยึดครองอิหร่าน รัสเซียเริ่มใช้กองทัพอิหร่าน ให้เป็นเครื่องขับดันทางการเมือง การจัดตั้งพระคocom มีวนิสต์เป็นที่ยอมรับขณะที่อังกฤษพยายาม แทรกแซงการกระทำการของพระคocom มีวนิสต์แต่ประสบความสำเร็จน้อย ขณะที่อเมริกาให้ ความช่วยเหลือทั้งทางเทคนิคและเศรษฐกิจต่อรัฐบาลเทหาราน อย่างไรก็ตาม ทั้งอังกฤษและ อเมริกาไม่สามารถป้องกันรัสเซียจากการเข้าไปมีอิทธิพลอย่างเต็มที่ทางภาคเหนือของอิหร่านได้

ดินแดนแอบขายฟังตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียน : ในบริเวณแถบนี้ฝรั่งเศสได้ล้มเลิก ความพยายามที่จะให้ดินแดนนี้ปักครองตนเอง และฝรั่งเศสก็ยืนยันอำนาจของตนอย่างเต็มที่

ในดินแดนดังกล่าวเมื่อสิ่งความเกิดขึ้น ฝรั่งเศสใช้วิธีควบคุมดินแดนทางเหนือของซีเรียโดยตรง อีกครั้งหนึ่ง และอีกครั้งหนึ่งเช่นกันที่ฝรั่งเศสได้แบ่ง ดรุส (Druse) และลatakia (Latakia) ออกจากซีเรีย ฝรั่งเศสแยกการปกครองทั้งในซีเรียและเลบานอน ข้าหลวงใหญ่ได้ยกเลิกราชธรรมนูญ และลบล้างรัฐสถาบัน วิธีการเหล่านี้ชี้รวมถึงการสละจังหวัดอิสเดนเดอรันให้แก่ตุรกีได้รุกร้าวใจ นักชาตินิยม และหันเหใจประชาชนเกือบทั้งหมดให้ต่อต้านฝ่ายสัมพันธมิตร

เมื่อฝรั่งเศสยอมแพ้ต่อเยอรมนี รัฐบาลวิชี (Vichy) ได้ส่งข้าราชการไปปกครองดินแดนชายฝั่งตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียนและอิทธิพลของฝ่ายอักษะก็แพร่ขยายไปอย่างกว้างขวาง มีข้าราชการจำนวนมากจากทั้งเยอรมนีและอิตาลี เข้ามาประจำในดินแดนดังกล่าว และใช้ดินแดนนี้เป็นฐานสำหรับปฏิบัติการต่อต้านฝ่ายสัมพันธมิตร ต่อมากายหลังจากที่ข้าหลวงใหญ่ของรัฐบาลวิชี ประกาศว่ารัฐบาลจะยอมอนุญาตให้เครื่องบินของเยอรมนีลงที่สนามบินซีเรียเพื่อช่วยเหลือการปฏิวัติ anti-Hashimite ในอิรักอังกฤษ จึงตัดสินใจที่จะปฏิบัติการขัดขวางทันที ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1941 นับเป็นเวลา 1 เดือนภายหลังความวุ่นวายในอิรัก อังกฤษ พร้อมด้วยกองทัพอิสระของฝรั่งเศสจึงโجمตีกำลังของรัฐบาลวิชี ด้วยการต่อสู้เพียงเล็กน้อย ก็สามารถล้มเหลวและอิตาลีได้อายุร์ตาม ฝ่ายฝรั่งเศสอิสระมีความสนใจอย่างมาก เกี่ยวกับความตั้งใจของอังกฤษในซีเรียและได้เรียกร้องให้อังกฤษให้คำมั่นสัญญาว่าจะต้องฟื้นฟูซีเรียภายหลังได้รับชัยชนะในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1941 รัฐมนตรีอังกฤษประจำตะวันออกกลางชื่อ โอลิเวอร์ ลิตเทลตัน (Oliver Lyttleton) ได้ให้สัญญาต่อนายพล ชา尔斯 เดอ โกล (Charles de Gaulle) ว่ารัฐบาลอังกฤษมีความสนใจเพียงในชัยชนะสงครามเท่านั้น ภายหลังจากมีชัยชนะเหนือฝ่ายอักษะแล้ว ฝรั่งเศสจะอยู่ในฐานะที่มีอิทธิพลในซีเรียและเลบานอนเหนือหมายงานเจย์โรบอิน் ฯ ทั้งหมด

อิรัก: ในบรรดาประเทศอาหารทั้งหลาย การโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายอักษะประสบผลสำเร็จมากที่สุดในอิรัก อิรักเป็นดินแดนที่มีลักษณะภูมิประเทศเข้มแข็งมากซึ่งนำโดย ราชิด อัล gilani (Rashid Ali al-Gilani) ซึ่งเป็นผู้ที่มีอิทธิพลมาก ขณะที่อังกฤษกำลังต่อสู้ตามลำพัง เพราะฝรั่งเศสพ่ายแพ้ในสงคราม ราชิด อัล gilani และรัฐบาลเงาของชาตินิยมปาเลสไตน์ ซีล็อตส์ (Zealots) พยายามต่อต้านฝ่ายสัมพันธมิตร ผู้นำรัฐบาลเงาปาเลสไตน์ได้หนีมาอิรักที่ซึ่งพวกเขารับการต้อนรับอย่างดีโดยผู้นำชาตินิยมอาหารอื่น ๆ พวกรู้ว่าแผนการณ์สนับสนุนฝ่ายอักษะเพื่อแลกกับเอกสารของพวกเขากลับจากอำนาจของสัมพันธมิตร ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1941 ดูเหมือนว่าโอกาสเหมาะสมกำลังมาถึงซึ่งในระยะนี้เป็นระยะเวลาก่อนการบุกรุกกรีซ ภายหลังประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็วไปหนึ่งครั้ง นักชาตินิยมอิรักเริ่มลังเลใจ เพราะเยอรมันนี

ได้ให้คำสัญญาว่าจะช่วยเหลืออิรัก แต่กองทัพเยอรมันก็ถูกส่งไปช่วยดินแดนอื่น ๆ ที่มีการบุกรุก ครั้นเมื่อกองทัพอังกฤษมาถึงทางภาคใต้ของอิรัก ราชิด อัลี ก็ขอร้องให้อังกฤษถอนออกไป และเมื่ออังกฤษปฏิเสธที่จะออกไป กำลังกองทัพของราชิดก็โกรธฐานทัพอากาศของอังกฤษที่ยังบ้านญา (Habbaniya) แต่ผู้นำอิรักก็ไม่สามารถที่จะควบคุมสถานการณ์ได้จึงเรียกร้องไปยังอิหร่าน แต่ยังมิได้รับคำตอบ เพราะเยอรมันกำลังอยู่กับดินแดนอื่น ๆ กองทัพอังกฤษและทราบส์จอร์แคนจึงยึดได้อิรักทั้งประเทศ ราชิด อัลี และพระคพวางหนีไปโดยเร็ว และรัฐบาลอิรักที่เป็นฝ่ายอังกฤษก็ถูกจัดตั้งขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

ปาเลสไตน์และทราบส์จอร์แคน : ในระหว่างสงครามปาเลสไตน์ยังคงเฉียบอยู่อย่างน่าสังเกต การปฏิวัติของพวกราชรัฐซึ่งเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1936 และสิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 1939 พวกราชอนนิสต์ (Zionists) ได้เรียกการปฏิวัตินี้ว่าเป็นการทำให้อุบัติทางการเมืองของอังกฤษต้องอยู่ในสภาพที่อยู่นิ่ง เมื่อสงครามเริ่มขึ้นได้มีการเคลื่อนไหวอย่างหนึ่งของผู้นำชาวยิวนิสต์ นั่นคือการขอความช่วยเหลือทุกอย่างจากฝ่ายสัมพันธมิตรเพื่อต่อต้านนาซีเยอรมัน อย่างไรก็ตามตลอดเวลาของสงครามพวกราชอนนิสต์ก็ใช้ความพยายามต่อไปในการให้ความช่วยเหลือชาวอาหรับทุกแห่งในยุโรป โดยการให้มาอยู่ในปาเลสไตน์ ซึ่งเป็นการกระทำที่จะช่วยด้านทานความต้องการของอาหรับ ซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ในปาเลสไตน์ และการที่อังกฤษจำกัดการอพยพของชาวเป็นเหตุให้เกิดความรุนแรงในหมู่กำลังได้ดินของเย้า และมีกลุ่มรุนแรงก่อตุมหนึ่งนำโดย อับราฮัม สเตอร์น (Abraham Stern) ได้ทำการต่อต้านอังกฤษ ส่วนที่เหลือของเยวัวร์วัมในสังคมโดยให้ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการเกษตรทั่วโลก

สำหรับทราบส์จอร์แคนซึ่งเป็นประเทศไทยเพื่อนบ้านของปาเลสไตน์ มีผู้ปกครองชื่อ อามีร อับดุลลาห์ (Amir Abdullah) ยังคงเป็นฝ่ายอังกฤษ ไม่มีการระเบิดทางชาตินิยมที่รุนแรงเกิดขึ้น ตรงกันข้ามทราบส์จอร์แคนซึ่งเป็นอาหรับได้ช่วยอังกฤษในการกำจัดการปฏิวัติของ ราชิด อัลี ในอิรักอีกด้วย

อียิปต์ : ในช่วงเวลาสองครั้มอียิปต์เป็นศูนย์กลางของการปฏิวัติการของตะวันออกกลางที่เป็นฝ่ายสัมพันธมิตร สำนักงานต่าง ๆ เช่น กองบังคับบัญชาการของอังกฤษในตะวันออกกลาง สำนักงานของรัฐมนตรีประจำรัฐสำหรับตะวันออกกลางและศูนย์กลางจัดหาเสบียงล้วนตั้งอยู่ในไครเมืองหลวง ทหารต่างชาติมากกว่าครึ่งล้านคน เช่น ทหารชาวอังกฤษ อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และบริการให้ โบลด์ กรีก เชคโกสโลวัค ยูโกสลาฟ และอเมริกัน ได้เดินทางผ่านตลอดประเทศอียิปต์ ขณะที่เดินทางไปตามแนวรอบต่าง ๆ การประชุมประวัติศาสตร์ในปี ค.ศ. 1943

ระหว่างประธานาธิบดีรุสเวลต์ แห่งสหรัฐอเมริกา และ เชอร์ชิล นายกรัฐมนตรีอังกฤษ นายพล เจียงไคเชก และประธานาธิบดี อีโนน แห่งตุรกี ได้ถูกจัดขึ้นในอียิปต์เช่นกัน อย่างไรก็ตาม ความเห็นใจที่มีต่ออียิปต์ได้ถูกแบ่ง กล่าวคือ นักชาตินิยมบางคนรวมทั้งข้าราชการหนุ่ม ๆ ซึ่งต่อมาจะกลายเป็นผู้นำการปฏิวัติปี ค.ศ. 1952 ภายใต้การนำของนัสเซอร์ บุคคลเหล่านี้ได้เข้าร่วมกับหัวหน้าของกลุ่มนายพล อะซิล อัล มิสري (Aziz al-Misri) โดยมีความพยายามที่จะร่วมมือกับนาซี แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ขณะเดียวกันผู้นำของ Social-democratic Wafd² ให้ความร่วมมือกับอังกฤษในส่วน

แรกที่เดียวอังกฤษมิได้คาดหวังว่าอียิปต์จะประกาศสหภาพ อังกฤษคิดว่าอียิปต์จะวางแผนตัวเป็นกลาง อย่างไรก็ตาม เมื่ออิตาลีโจมตีฝรั่งเศสในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1940 ทุกอังกฤษเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี อัล มาเซอร์ (Ali Maher) แห่งอียิปต์ขึ้นไปตัวเข้าอกจากตำแหน่ง และแต่งตั้งรัฐบาล Wafd ที่เข้าข้างฝ่ายสัมพันธมิตร ในการยืนคำขาดต่อพวากชาตินิยมอังกฤษ ได้ยกกองทัพล้อมพระราชนิเวศน์ของกษัตริย์และขุนนางที่จะเนรเทศพระองค์ นอกเสียจากว่า นาชาส์ (Nahas) ผู้นำรัฐบาล Wafd ที่เป็นฝ่ายสัมพันธมิตรจะถูกแต่งตั้งโดยทันทีทันใด ในสายตาของนักชาตินิยมหลายคนมองดูเหตุการณ์ครั้งนี้ว่าจะกลับไปสู่ปี ค.ศ. 1882 พวานักชาตินิยมหนุ่มที่เป็นข้าราชการทหารไม่มีความนิยมในตัวกษัตริย์และวัฟด์ (Wafd) ครั้นเมื่อฝ่ายสัมพันธมิตรมีชัยชนะในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1945 อียิปต์จึงประกาศสหภาพกับเยอรมนี ดังนั้นอียิปต์จึงกลายเป็นประเทศที่มีสิทธิในการมีส่วนร่วมในการประชุมที่ชานฟรานซิสโก ในเรื่องการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ

การเบี่ยงเบน : รัฐอาหรับที่มีอิบปีติของตนเอง ที่เป็นมิตรกับฝ่ายสัมพันธมิตรก็คือ ชาอุดิอาราเบีย (Saudi Arabia) ถึงแม้ว่ารัฐนี้จะยังคงเป็นกลาง จนกระทั่งเดือนมีนาคม ค.ศ. 1945 เมื่อ อิบัน ชาอุด (Ibn Saud) ได้ประกาศสหภาพกับเยอรมนีเพื่อที่จะมีสิทธิในการเป็นสมาชิกในองค์การสหประชาชาติ เมื่อส่วนใหญ่เริ่มขึ้นอังกฤษได้มีอิทธิพลควบคุมควบคุมสุ่มทร อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าบริษัทนำมันของอเมริกาจะดำเนินการในอาหรับตะวันออก ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1933 แต่รัฐบาลอเมริกายังคงอยู่โดยเดียวอย่างเป็นทางการ จะเห็นได้ว่าไม่มีแม้แต่สถานกงศุลของอเมริกาในจิดดา (Jidda) ซึ่งเป็นกองรักษาด่านทางการทูตของชาอุดิอาราเบีย ในปี ค.ศ. 1941 เศรษฐกิจของชาอุดิอาราเบียเสื่อมลงมาก ซึ่งมีสาเหตุมาจากการเส้นทางจราจรไปแสวงบุญที่เมืองเสื่อมลง และการกำจัดการปฏิบัติการเกี่ยวกับนำมันของอเมริกาในช่วงเวลาสหภาพ กษัตริย์ชาอุดิอาราเบียจึงจำต้องแสวงหาความช่วยเหลือจากรัฐบาลอเมริกาและอังกฤษ และเงินบำรุง

จากบริษัทนำมัน บรรดาผู้แทนของรัฐบาลอังกฤษไม่สามารถที่จะช่วยได้ ชาุติการเบียจิง ร้องเรียนไปยังประธานาธิบดีรัสเซลล์ แต่ประธานาธิบดีรัสเซลล์ท้อหิว่าให้ความช่วยเหลือ จะดูเหมือนว่าเป็นการเข้าแทรกแซงในดินแดนที่อยู่นอกเขตอิทธิพลของอังกฤษ ดังนั้นทางกรุงวอชิงตันจึงขอร้องอังกฤษให้แบ่งเงินที่ยืมจากอเมริกาจำนวน 425 ล้านดอลลาร์ ให้แบ่งกันในระหว่างอังกฤษและชาุติการเบีย ต่อมาในปี ค.ศ. 1943 อเมริกาให้ความช่วยเหลือทางตรงแก่ชาุติการเบีย และฐานทัพอเมริกาก็ถูกตั้งขึ้นที่ดาหรัน (Dhahran) เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางกับตะวันออกไกล ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองชนิทสนมกันมาก จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1945 พระเจ้าอับบี ชาุด ได้รับเชิญให้ไปเยี่ยมประธานาธิบดีรัสเซลล์ เมื่อฝ่ายหลังกลับจากยาลตา (Yalta) โดยผ่านเส้นทางคลองสุเอซ⁵

ตะวันออกกลางและตะวันตกนับตั้งแต่สังคมโนกครั้งที่ 2

เมื่อสังคมสิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 1945 อังกฤษยังคงเป็นมหาอำนาจตะวันตกที่มีอำนาจสูงสุดในตะวันออก ประเทศต่าง ๆ ได้แก่ อิอิปต์ ปาเลสไตน์ ทรานส์จอร์แดน อิรัก อารเบียได้ และอ่าวเปอร์เซีย ล้วนอยู่ภายใต้การควบคุมของอังกฤษอย่างเต็มที่ ขณะที่รัสเซียยังคงยึดยังอิรัก ครั้งหนึ่งถึงอิทธิพลของตนในอิหร่านภาคเหนือ ส่วนในซีเรียและเลบานอน ฝรั่งเศสก็เข้าไปมีอิทธิพลแทนที่ ผลประโยชน์และความสนใจของอเมริกาในตะวันออกกลางเพิ่งจะเริ่มพัฒนาขึ้น รัสเซียได้สร้างการควบคุมของตนอิรัก ครั้งหนึ่งทางเหนือของอิหร่าน ภายในเวลาไม่กี่เดือนนายหลังชัยชนะของฝ่ายสัมพันธมิตรสัญญาณของความสัมพันธ์ของมหาอำนาจในตะวันออกกลางเริ่มปรากฏขึ้น ดินแดนตะวันออกกลางได้มีความสำคัญขึ้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง และในไม่ช้าก็กลายเป็นศูนย์กลางที่สำคัญของความตึงเครียดและการประทับรากันระหว่างมหาอำนาจตะวันตกและรัสเซีย

ฝรั่งเศสออกไปจากบริเวณฝั่งตะวันตกของเมดิเตอร์เรเนียน : เมื่อฝรั่งเศสอ่อนแอลงหลังจากพ่ายแพ้ในปี ค.ศ. 1940 ฝรั่งเศสไม่สามารถที่จะทนต่อความผูกพันของนักชาตินิยมในซีเรียและเลบานอนอีกต่อไป เมื่ออังกฤษและกองกำลังอิสระของฝรั่งเศสยึดบริเวณฝั่งตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียนได้ในปี ค.ศ. 1941 อังกฤษและฝรั่งเศสอิสระได้รับรองความเป็นเอกสารของรัฐอาหรับทั้ง 2 คือ ซีเรีย และเลบานอน ได้มีการจัดตั้งรัฐบาลที่เป็นฝ่ายเดียวกับฝรั่งเศสแทนที่การปกครองของนักชาตินิยมซึ่งขัดขวางความพยายามของฝรั่งเศสอิสระภายใต้โกลด์ใน การจัดตั้งการปกครองอาณาจักรีกัร์งหนึ่งในปี ค.ศ. 1943 เดอโกลด์มีนโยบายที่จะทำให้ซีเรียและเลบานอนเป็นอาณาจักรีกัร์งหนึ่ง ครั้นแล้วในปี ค.ศ. 1945 อังกฤษก็เข้าแทรกแซง

เพื่อให้ความคุ้มครองนักชาตินิยมในการเรียกร้องเอกราชโดยสมบูรณ์ รัฐบาลของนักชาตินิยมทั้งของซีเรียและเลบานอนได้นำเรื่องนี้มาสู่องค์การสหประชาชาติ ในปี ค.ศ. 1946 คณะกรรมการตีความมั่นคงได้ประกาศว่า การคงอยู่ต่อไปของกองทัพอังกฤษและฝรั่งเศสในประเทศอาหรับทั้ง 2 ถือว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย อเมริกาได้เรียกร้องให้กองทหารต่างชาติถอนออกไปจากดินแดนทั้งสองแตรรูสเซียคัดค้าน อย่างไรก็ได้ อังกฤษและฝรั่งเศสก็ได้ทำการถอนทหารของตนออกไป ในตอนปลายปี ค.ศ. 1946 กองทหารต่างชาติพากลุ่มท้ายก้ออกไปหมด ซึ่งเรียและเลบานอนจึงเป็นอิสระเต็มที่ ฐานะที่สำคัญของฝรั่งเศสซึ่งเคยมีอิทธิพลอย่างเต็มที่เป็นเวลาเกือบ 4 ศตวรรษ ได้สิ้นสุดลง ถึงแม้ว่าอิทธิพลทางวัฒนธรรมของฝรั่งเศส โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเลบานอนยังคงเข้มแข็งอยู่ก็ตาม

ผลประโยชน์ของอังกฤษในตะวันออกกลางเสื่อมลง: การถอนกำลังของอังกฤษออกจาตตะวันออกกลางทำได้ช้ากว่าของฝรั่งเศส ดินแดนแรกที่อังกฤษออกไปคือปาเลสไตน์ ความเกลียดกันอย่างรุนแรงระหว่างชาวอาหรับปาเลสไตน์และชาวยิวและชาวอังกฤษภายหลังสงครามทำให้ฐานะของอังกฤษคลอนแคลน ในปี ค.ศ. 1946 คณะกรรมการการร่วมกันระหว่างอังกฤษและอเมริกา พยายามที่จะสร้างความประนีประนอมแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ อังกฤษจึงมองเรื่องนี้ให้อยู่ในมือการสหประชาชาติจัดการ ในเดือนพฤษจิกายน ค.ศ. 1947 สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ ยอมรับการแนะนำของคณะกรรมการพิเศษในเรื่องเกี่ยวกับปาเลสไตน์ ซึ่งได้เสนอให้แบ่งปาเลสไตน์เป็นรัฐอาหรับและรัฐยิว และการสร้างเขตนาชาติในญูซาเลม แต่ชาวอาหรับกลุ่มใหญ่ในปาเลสไตน์และผู้สนับสนุนพากเข้าในบรรดาประเทศเพื่อนบ้านได้คัดค้านแผนการนี้ และการที่พากนี้ขัดขวางเป็นเหตุให้เกิดการจลาจล ซึ่งได้กลายเป็นสังหารเผา一把ในปี ค.ศ. 1948 อังกฤษได้ถอนกองทัพของตนและถอนข้าราชการออกจากประเทศในท่ามกลางความเป็นศัตรูกันดังกล่าว ทั้งให้การบ้งงานเป็นของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นของกำลังอาหรับหรืออิสราเอลในการทำงานชั้นนี้ต่อไป การครอบครองของอังกฤษในปาเลสไตน์เป็นเวลาถึง 30 ปี จึงสิ้นสุดลงท่ามกลางความโกลาหล เนื่องจากการถอนกำลังของอังกฤษออกไปมีผลทำให้สังคมปาเลสไตน์สิ้นสุดลงโดยการตกลงพักรบชั่วคราวระหว่างอิสราเอลและอียิปต์ เลบานอน ทรานส์จอร์แดน และซีเรีย ดังนั้นปาเลสไตน์จึงถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ สาธารณรัฐอิสราเอลใหม่ ชนวนกาชาในปาเลสไตน์ภาคใต้ซึ่งถูกยึดครองโดยอียิปต์ และดินแดนประมาณ $\frac{1}{4}$ ส่วนทางภาคตะวันออกของปาเลสไตน์ ซึ่งปัจจุบันก็รวมกับอาณาจักรธาร์ไมร์ของจอร์แดน (เมื่อก่อนคือทรานส์จอร์แดน)

ความกดดันของนักชาตินิยมในอียิปต์ แสดงให้เห็นการเจรจาที่ไม่ประสบผลสำเร็จกับอังกฤษในการที่จะให้อังกฤษถอนกำลังออกไปจากหัวคลองสุเอซและชูดาน ในปี ค.ศ. 1947 อียิปต์พยายามนำอังกฤษมาสู่คณะนตรีความมั่นคงแห่งชาติ แต่ไม่มีฝ่ายใดชนะการออกเสียงอย่างพอเพียงที่จะสนับสนุนการณ์ของตน ในระยะต่อมาระหว่างปี ค.ศ. 1950 อียิปต์ได้ประกาศความเป็นพันธมิตรระหว่างอียิปต์และอังกฤษ แต่อังกฤษปฏิเสธไม่รับรู้การประกาศของอียิปต์ ดังกล่าว การตกลงข้อสุดท้ายมาถึงภายหลังการปฏิวัติอียิปต์ ในปี ค.ศ. 1952 นักปฏิวัติหนุ่มยอมรับข้อตกลงกับอังกฤษในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1953 ซึ่งการตกลงกันนี้ได้นำไปสู่การได้รับเอกสารชื่อของชูดานซึ่งอยู่ใต้อิทธิพลอียิปต์เช่นกัน การถอนกำลังของอังกฤษออกจากเขตคลองสุเอซ และการยกเลิกสัญญาปี ค.ศ. 1936 ได้รับการตกลงกันในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1954 การตกลงข้อนี้ใหม่ได้ระบุว่าถ้าการณ์ที่มีการโ久มตีสมาชิกของสันนิบาตอาหรับ (ด้วยที่ได้รับในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1945) หรือโ久มตีตุรกี กองทัพอังกฤษหรือของฝ่ายที่เป็นมิตรกับอังกฤษ มีอำนาจกลับมาสู่เขตครองได้ นอกจากนั้นการเดินเรือตลอดคลองสุเอซซึ่งได้เคยกำหนดไว้ใน การประชุมที่คอนสแตนต์โนเบล ในปี ค.ศ. 1888 ได้รับการค้ำประกัน

อับดุลลาห์ (Abdullah) แห่งกรานส์จอร์แดน ได้รับรางวัลในฐานะที่ซึ่งสัมภัยต่อฝ่ายสัมพันธมิตร รางวัลนี้คือมีอำนาจควบคุมเหนือประเทศของเขาระหว่างสันนิบาตอาหรับ (องค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยการณ์ที่มีการโ久มตีสมาชิกของสันนิบาตอาหรับ) และได้รับการยกย่องฐานะเป็นถึงกษัตริย์ แต่ไม่มีนักชาตินิยมอาหรับคนใดของประเทศหรือในสหภาพโซเวียตที่จะยอมรับการเปลี่ยนตำแหน่งดังกล่าว ครั้นเมื่อกรานส์จอร์แดนสมัครเป็นสมาชิกในองค์กรสหประชาชาติ รัสเซียจึงขัดขวางทันทีโดยเดียงว่า ประเทศนี้ยังคงเป็นรัฐที่อยู่ในอิทธิพล (Vassal state) ของอังกฤษ สมาชิกสันนิบาตอาหรับที่เป็นมิตรกับกรานส์จอร์เดนก็ถูกวิจารณ์ในฐานะที่เป็นพันธมิตรของอังกฤษมาตั้ง 25 ปี ซึ่งเซ็นสัญญานี้ในปี ค.ศ. 1946 อย่างไรก็ตาม ทั้ง ๆ ที่สัญญานี้ใหม่ปี ค.ศ. 1948 ระบุให้กรานส์จอร์เดนเป็นเอกสารก็ตาม แต่ฐานะทางเศรษฐกิจที่กำลังเสื่อมลงบังคับให้กรานส์จอร์เดนต้องขึ้นอยู่กับเงินทุนของอังกฤษ ภายหลังสัมภาระอาหรับ-อิสราเอล กรานส์จอร์เดนได้กลืนส่วนต่าง ๆ ของปาเลสไตน์ที่อิสราเอลไม่ได้ซึ่งขณะทั้งทางเหนือและใต้รวมกันเป็นอาณาจักรอัซไมต์แห่งจอร์เดนในปี ค.ศ. 1949 เนื่องจากประชาชนในอาณาจักรดังกล่าวเพิ่มขึ้นมาก กล่าวคือมีชาวปาเลสไตน์เพิ่มขึ้นอีกประมาณ 1 ล้านคน $\frac{1}{3}$ ของจำนวนดังกล่าวเป็นพวกลี้ภัย อาณาจักรนี้จึงต้องอาศัยความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจจากอังกฤษอย่างมาก แต่นักชาตินิยมจอร์เดนไม่พอใจกับความไม่เป็นอิสระอย่างเต็มที่ของประเทศ เพราะต้องพึ่งพาความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจจากต่างประเทศ นักชาตินิยมเหล่านี้จึงเรียกร้องให้ยกเลิกความผูกพันกับอังกฤษ พากเข้าประสบความสำเร็จชั่วคราวในการยุติความ

สัมพันธ์เป็นเวลากาน โดยการบังคับขับไล่นายพล จอห์น เบกอท กลูบบ์ (John Bagot Glubb) และข้าราชการอังกฤษอื่น ๆ ออกจากประเทศในปี ค.ศ. 1956 ทำมากลางความไม่สงบ ทั้งนี้ เพราะอังกฤษพยายามที่จะให้ทรัพย์สินเด่นเข้าชื่อในสัญญาแบกแดด (Baghdad Pact) อย่างไร ก็ตาม ในปี ค.ศ. 1957 กองทัพอังกฤษกองสุดท้ายก็ออกไปจากทรัพย์สินเด่น เมื่อว่าความ ผูกพันทางเศรษฐกิจกับอังกฤษซึ่งมีเพียงเล็กน้อยยังคงอยู่ก็ตาม

ดินแดนในอาณัติแห่งสุดท้ายซึ่งอังกฤษถอนกำลังออกไปคืออิรัก ภายหลังจากสิ้นสัตกรรมโลกครั้งที่สุด มีข้าราชการอังกฤษเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่ยังคงอยู่ในที่ฐานทัพอาภาคน เพียง 2 แห่งในประเทศนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศถูกกำหนดอีกรั้งหนึ่งในสัญญา Treaty of Portsmouthe ซึ่งเข็นในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1948 แต่ไม่ผ่านการอนุมัติทั้งนี้因为 พระราชบัญญัติในอิรักขัดขวาง ทั้ง ๆ ที่ในปี ค.ศ. 1930 ได้มีการตราสารเรียบสัญญาแองโกล อิรัก (Anglo-Iraqi Treaty) ซึ่งตามสัญญานี้อนุญาตให้อังกฤษใช้ฐานทัพอิรัก และจนกระทั่งมี สัญญาระหว่างอังกฤษและสหภาพโซเวียต (Soviet Union) ที่ได้ลงนามเมื่อปี ค.ศ. 1953 ตามสัญญานี้ บันทึกนี้รับรองประเทศไทยทั้ง 2 เท่าเทียมกัน แต่พระราชบัญญัติในอิรักมองว่าสัญญานี้เป็น การหลอกลวงอีกรั้งหนึ่งของอังกฤษเพื่อที่จะมีอำนาจควบคุมเหนือนโยบายต่างประเทศของ อิรัก ดังนั้นการที่อังกฤษยังคงมีอิทธิพลในอิรักและการทำสัญญาได้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ นักปฏิวัติอหารับทำการล้มล้างบลลังก์ฮัชไมร์ ซึ่งมีอังกฤษหนุนหลังอยู่ในปี ค.ศ. 1958 ต่อมา อีก 2-3 เดือน หน่วยกำลังเล็ก ๆ ของอังกฤษ 2-3 หน่วยสุดท้ายก็ได้ล้มทิ้งฐานทัพอาภาคน 2 แห่ง ออกไป สัญญาแบกแดดถูกเพิกถอนและอิรักก็สิ้นสุดความสัมพันธ์กับอังกฤษที่มีมาเป็นเวลา ถึง 30 ปี

อย่างไรก็ตาม แม้แต่ในการเบียภาคใต้และในอ่าวเบอร์เซีย ซึ่งเป็นดินแดนในเขตอิทธิพล ของอังกฤษ การแฝงขยายลัทธิชาตินิยมก็ได้ทำลายอิทธิพลจากตะวันตกระหว่างปี ค.ศ. 1960 การเคลื่อนไหวเพื่อเอกสารชื่ออหารับในเอเดน (Aden) ได้แฝงขยายไปสู่รัฐในอารักขาที่ติดต่อกัน ซึ่งได้แก่อาณาเขตที่มีเจ้าปกครอง อาณาจักรของเจ้าอหารับและดินแดนของเจ้าแขก แรกที่เดียว อังกฤษพยายามที่จะเปลี่ยนอำนาจที่อังกฤษเคยมีอยู่ก่อนให้ค่อย ๆ ไปสู่มือของเจ้าท้องถิ่น ซึ่งรวมกันในสหพันธ์รัฐอาหรับเบย์ได้ (South Arabia Federation) แต่ความรุนแรงของการปฏิวัติ ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมาก จนกระทั่งอังกฤษมอบอำนาจคืนให้แก่นักชาตินิยมหัวรุนแรง ซึ่ง ต่อมาในปี ค.ศ. 1967 ได้ก่อตั้ง The leftist People's Republic of South Yemen อย่างไรก็ตามใน อ่าวเบอร์เซียอังกฤษก็เผชิญปัญหาแบบเดียวกัน กล่าวคือมีความขัดแย้งระหว่างผู้นำหัวก้า

และนักชาตินิยมอาหรับที่หัวรุนแรง การขัดแย้งระเบิดขึ้นรุนแรงภายหลังจากที่อังกฤษถอนกำลังออกจากทุกคืนเดนซึ่งอยู่ทางตะวันออกของสูเอซในปี ค.ศ. 1971

อังกฤษและฝรั่งเศสพยายามที่จะสร้างอิทธิพลของตนในตะวันออกกลางอีกครั้งหนึ่ง ในปี ค.ศ. 1956 แต่ไม่สำเร็จ โดยที่ทั้งสองได้ร่วมมือกับอิสราเอลโจมตีอียิปต์ ฝรั่งเศสพยายามที่จะกำจัดความช่วยเหลือของอียิปต์ที่มีต่อขบวนการชาตินิยมแอลจีเรียซึ่งเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสให้หมดสิ้นไป ฝรั่งเศสกระทำโดยสร้างกำลังของตนในแอฟริกาเหนือ อิสราเอลกล่าวว่า สหภาพชาตินิยมอาหรับจะเจริญเติบโตขึ้น ซึ่งสหภาพนี้นำโดยประธานาร์บีดีนัสเซอร์ทั้งอังกฤษและฝรั่งเศสไม่พอใจที่นัสเซอร์ทำบริษัทคลองสูเอซให้เป็นของรัฐบาลอียิปต์ ประธานาร์บีดีนัสเซอร์ควบคุมเส้นทางนำบริเวณคลองสูเอซ รวมกับเป็นการกระทำที่แก้เผ็ดเพื่อต่อต้านการที่อเมริกาและอังกฤษถอนความช่วยเหลือของตนออกไป ซึ่งความช่วยเหลือตั้งกล่าวเป็นความช่วยเหลือในด้านการก่อสร้างเขื่อนอัลวัน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเพิ่มผลิตผลของอียิปต์ ภายหลังจากที่นัสเซอร์ยึดบริษัทคลองสูเอซอังกฤษและฝรั่งเศสจึงตั้งใจที่จะล้มอำนาจนัสเซอร์โดยจะใช้กำลังบังคับถ้าจำเป็น ทั้งนี้เพื่อการกระทำการที่จะให้ความภาคภูมิใจในความเป็นชาติของอังกฤษและฝรั่งเศสต้องได้รับความกราบท鞠躬เห็น ทั้งอังกฤษและฝรั่งเศสพิจารณาว่า นัสเซอร์เป็นภัยที่สำคัญต่ออนาคตของตะวันออกกลางทั้งหมด กองทัพอียิปต์ได้ทำการบุกรุกอิสราเอลในบางครั้งขณะที่กำลังทหารของอียิปต์เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับความช่วยเหลือทางอาวุธจากสหภาพโซเวียต และการเพิ่มขึ้นของอาหรับปาเลสไตน์ที่ค่อยรุนแรงขึ้นแทนอิสราเอล องค์การสหประชาชาติมีคำสั่งให้พวกบุกรุกถอนกำลังของตนออกจากอิสราเอลโดยทันทีทันใด การออกเสียงในองค์การสหประชาชาติแสดงให้เห็นความเห็นพ้องต้องกันของสหรัฐอเมริกา สหภาพโซเวียตและสมาชิกในเครือจักรภพอังกฤษหลายประเทศ การข่มขู่ของรัสเซียในการใช้จรวดและการส่งอาสาสมัครไปต่อสู้กับพวกบุกรุกได้เพิ่มอันตรายที่สำคัญให้แก่สถานการณ์ ยิ่งกว่านั้นส่วนใหญ่ของมติมหาชนในอังกฤษขัดขวางอย่างรุนแรงต่อการบุกรุกอียิปต์ ในตอนปลาย ค.ศ. 1956 กองกำลังของอังกฤษและฝรั่งเศสได้ออกอลาและกองทัพอิสราเอลของสุดท้ายได้ถอนออกจากการชานานกาชาดในต้นปี ค.ศ. 1957

ในปี ค.ศ. 1958 อังกฤษได้นำกำลังของตนมาอีกครั้งหนึ่งเพื่อมาหนุนในโลกอาหรับในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1958 ราชวงศ์อัลไมต์ในอิรักถูกโค่นล้ม กองทัพอังกฤษจึงรับตรงไปยังจور์แดนซึ่งประเทศไทยเพื่อนบ้านของอิรัก ผู้ปกครองประเทศไทยได้ขอร้องให้อังกฤษเข้าช่วยประเทศไทยป้องกันการปฏิวัติซึ่งกำลังแพร่ขยายทั่วไป หลังจากนั้นอีก 4 เดือนต่อมา พระเจ้าอุสเซนรูสีกเข้มแข็งพอที่จะอนุญาตให้ถอนกำลังเหล่านั้นออกไปได้

ในปลายปี ค.ศ. 1960 รัฐบาลอังกฤษตัดสินใจที่จะตัดถอนข้อตกลงกับนานาชาติ ทั้งนี้ เพราะการคงอยู่ของกองกำลังทหารบกและทหารเรือในแย้มเชียทำให้สันปล่องค่าใช้จ่ายมาก อังกฤษ ประกาศว่ากองทัพอังกฤษทั้งหมดในประเทศต่าง ๆ ทางตะวันออกของคลองสูเอซจะถูกถอนออกไปในปี ค.ศ. 1971 การเสื่อมลงของจักรวรรดิอังกฤษมีแนวโน้มที่จะช่วยเพิ่มการแข่งขันระหว่างสหรัฐอเมริกาและโซเวียต โดยการเข้ามาแทนที่อังกฤษในเอเชีย รวมทั้งตะวันออกกลาง และอ่าวเปอร์เซียด้วย⁶

ความสนใจของสหรัฐอเมริกาและสหภาพเย็น : แต่เดิมมาสหรัฐอเมริกามิได้มีความสนใจในตะวันออกกลางไม่ว่าจะเป็นทั้งทางด้านการเมืองและทางยุทธศาสตร์ จนกระทั่งสหภาพโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาต้องเข้าไปเกี่ยวข้องเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของการณ์อันยิ่งใหญ่ของฝ่ายสัมพันธมิตรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ฐานทัพต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกาถูกสร้างขึ้นในชาอยุคการเบียและอิยิปต์ สำหรับในอิหร่านอ่าวเปอร์เซียมีเส้นทางลำเลียงสหภาพเชื่อมกับรัสเซีย สหรัฐอเมริกาให้เงินช่วยเหลือแก่รัฐบาลชาอยุคการเบียและในฐานะเป็นผู้ให้ความสนับสนุนศูนย์กลางจัดหาสหภาพเชื่อมต่อตะวันออกกลาง นอกจากนั้นสหรัฐได้ช่วยเหลือในการวางแผนเศรษฐกิจของตะวันออกกลางด้วย

ภายหลังสหภาพโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาก็จะทิ้งความสนใจและผลประโยชน์ในตะวันออกกลาง แต่ต่อมา "ไรก์" ตาม เมื่อสภาระทางการเงินของอังกฤษถูกยกไปร่วมกับ "น่าฟิล์ช-วิจารณ์" และอังกฤษถูกบังคับให้ละทิ้งบทบาทสำคัญในตะวันออกกลาง สหรัฐอเมริกาจึงรู้สึกว่าตนถูกบังคับให้กลับมา และรับข้อมูลพันจำนวนมากmany ของอังกฤษ อย่างน้อยดินแดนที่เคยอยู่ได้อิทธิพลของอังกฤษก็ตกลง去ได้อิทธิพลของโซเวียตซึ่งทั้งอังกฤษและสหรัฐอเมริกาคงทนไม่ได้

สหภาพโซเวียตถือโอกาสในตอนที่ได้รับอำนาจเหนือฝ่ายอังกฤษและการเสื่อมอำนาจของอังกฤษเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้โซเวียตมีความปรารถนาในตุรกี และในอิหร่านมากขึ้น แม้แต่ก่อนที่สงครามจะยุติ สหภาพโซเวียตเริ่มกล่าวหาตุรกีว่าเป็นผู้ที่ทำให้สหภาพยึดอำนาจ เพราะตุรกีเป็นผู้คุ้มครองดินแดนส่วนหนึ่งของเยอรมันในบอลข่านโดยผ่านนโยบายเป็นกลางในระยะเวลา 2 เดือนก่อนการเสื่อมสลายของนาซี รัฐบาลโซเวียตได้เพิกถอนสัญญาอิทธิพล และการไม่รุกรานตุรกี โดยประกาศจะพิจารณาสัญญามิตรภาพใหม่ แต่มีเงื่อนไขหลายประการ คือ ตุรกีจะต้องมอบคาร์ส (Kars) และอาร์ดาหัน (Ardahan) ให้แก่รัสเซีย ให้แก่ไซส์ัญญา Straits Convention ซึ่งทำในปี ค.ศ. 1936 ซึ่งจะต้องให้ประโยชน์แก่รัสเซีย และตุรกีต้องมอบส่วนหนึ่งของเทเรซให้แก่บุล加เรีย ในฤดูร้อนปี ค.ศ. 1947 ชาวเตอร์กจำนวนมากเกรงกลัวต่อการแทรกแซง

ทางทหารของโซเวียต ส่วนกรีซซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านของตุรกีก็อยู่ในอันตรายต่อการสูญเสีย เอกราชให้แก่กำลังกองโจรคอมมิวนิสต์ เพื่อเป็นการป้องกันความยุ่งเหยิง ประธานาธิบดีทรัมเมน ได้ประกาศสถานะของเกรตไนเดือนมีนาคม ค.ศ. 1947 ให้อำนุมัติแผนการณ์ให้ความช่วยเหลือด้าน ทหารและเศรษฐกิจแก่ประเทศที่ขอความช่วยเหลือ ต่อมาในเดือนพฤษภาคมสภากำได้อำนุมัติเงิน จำนวน 400 ล้านดอลลาร์ และ 100 ล้านดอลลาร์ ถูกแบ่งให้ตุรกี ลัทธิทรัมเมน (Truman Doctrine) ได้กล่าวเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายของสหรัฐอเมริกาในการจำกัดวงรุสเซีย และ เป็นการผูกพันกับตะวันออกกลางในช่วงเวลาสั้นเป็นครั้งแรก

ในปี ค.ศ. 1949 ตุรกีได้กลายเป็นประเทศที่อยู่ในความรับผิดชอบของสหรัฐอเมริกา และรวมถึงประเทศอีก 16 ประเทศ ที่รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลต่าง ๆ ที่ร่วมมือกันของยูโรป ความช่วยเหลือทางทหารของตุรกีในสังคมทางลินน์ จากปี ค.ศ. 1950 ทำให้ฝ่ายสัมพันธมิตร มีค่าในระบบการป้องกันของตะวันตก ความกระหายในการเข้าไปมีส่วนกับข้างฝ่ายตะวันตก ทำให้ตุรกีเป็นหลักสำคัญของตะวันออกกลางที่ต่อต้านการแพร่ขยายอำนาจของโซเวียต ในไม่ช้า แผนการณ์ให้ความช่วยเหลือด้านทหาร เทคนิค และเศรษฐกิจ มีผลทำให้สหรัฐอเมริกาช่วย สร้างกองทัพที่ทันสมัยให้แก่ตุรกีตลอดจนถนนทางและระบบการคมนาคมที่ทันสมัย ภายหลัง ปี ค.ศ. 1952 รัฐบาลไอเซน豪ว์ (Eisenhower) สนับสนุนตุรกีให้เป็นมิตรกับตะวันตกโดยร่วมใน นาโต (NATO) และเป็นมิตรกับอิรัก อิหร่าน ปากีสถาน และอังกฤษในสัญญาเบกแಡด ซึ่ง เป็นสัญญาที่มีวัตถุประสงค์ในการร่วมมือกันป้องกันตะวันออกกลาง

ซึ่งว่างซึ่งถูกสร้างขึ้นโดยการที่อังกฤษถอนทัพไปจากอิหร่านภายหลังสังคมนี้เป็น จุดดึงดูดความสนใจของสหภาพโซเวียตให้เข้าแทรกแซง ในภาคเหนือของทัพ¹ รัสเซียได้ เคลื่อนที่เข้าไปเพื่อสนับสนุนการที่พวกคอมมิวนิสต์เข้ายึดจังหวัด Azerbaijan ในระหว่าง ค.ศ. 1945 และการสร้าง Soviet-type Kurdish Republic in Mahabad กองทัพซึ่งพระเจ้าชาห์ส่งไปเพื่อ ปราบการปฏิวัติเหล่านี้ถูกปราบโดยกองทหารแดง อิหร่านได้ร้องเรียนไปยังองค์การสหประชาชาติ แต่ได้รับความช่วยเหลือทางตรงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ในที่สุดรัสเซียก็ตกลงใจที่จะเคลื่อน ทัพออกจากอิหร่านในเดือนเมษายน ค.ศ. 1946 ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่นายกรัฐมนตรีของอิหร่าน คือ นายอาหมัด ควาวัม (Ahmad Lavam) ได้ตกลงที่จะสร้างบริษัทโซเวียต-อิหร่าน เพื่อสำรวจ น้ำมันทางภาคเหนือและตกลงแต่งตั้งรัฐมนตรี 3 คน ที่เป็นฝ่ายคอมมิวนิสต์เข้าร่วมในรัฐบาล อิหร่าน ทั้งนี้ยอมสร้างความพอดีให้แก่รัสเซีย ในที่สุดกองทัพรัสเซียก็ออกจากอิหร่านในเดือน พฤษภาคม ค.ศ. 1946 อย่างไรก็ตาม เมื่ออิหร่านพ้นจากแรงกดดันของรัสเซีย รัฐสภาอิหร่าน จึงพยายามคัดค้านข้อตกลงเรื่องน้ำมันที่นายกรัฐมนตรีอิหร่านกระทำไป และข้อเรียกร้องใน

การห้ามการให้สัมปทานต่ออำนาจต่างประเทศก็ผ่านสภาพภัยหลังที่ทัพรุสเซียถอนออกไป แล้ว กองทัพของพระเจ้าชาห์ก็ได้เข้ายึดครองดินแดน Azerbaijan และ Kurdish ที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์ ยึดไว้ด้วยความสนับสนุนของทัพรุสเซียกลับคืนมาได้อีกรั้งหนึ่ง

หลังจากนั้นฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้ทำการโฆษณาเชื่ออย่างรุนแรงในอิหร่านเพื่อเป็น การแก้เผ็ดต่อการกระทำของรัฐสภาพิหาราน ความตึงเครียดได้ถึงจุดแตกหักในฤดูร้อนของ ปี ค.ศ. 1949 เมื่อการแทรกแซงอีกรั้งหนึ่งของรัสเซีย ซึ่งดูเหมือนว่าไกลจะมาถึงแล้ว ทันที ทันใดทางฝ่ายสหรัฐอเมริกาก็ได้เพิ่มความช่วยเหลือให้อิหร่านอย่างมากให้ลักษณะแม่น อย่างไร ก็ตาม ชาวอิหร่านไม่พอใจในความช่วยเหลือ เพราะเห็นว่าอย่างไม่เปียงพอ การที่สหรัฐอเมริกาไม่ เดิมใจเพิ่มเงินช่วยเหลือ มีสาเหตุมาจากความกลัวการครอบปั้นซึ่งแฝงขยายอย่างกว้างและการ ปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพในรัฐบาลอิหร่านเอง

ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1951 บรรดานักชาตินิยมอิหร่านซึ่งนำโดย มุหัมหมัด มุหัดเดค (Muhammad Mosaddeq) ได้บังคับรัฐสภาพให้ทำบริษัทน้ำมันแองโกล-อิหร่านให้เป็นของประเทศไทย ขัยชนะเนื่องจากความต้องการได้ช่วยส่งเสริมให้มุหัดเดคได้รับความนิยมอย่างมาก จนกระทั่ง พระเจ้าชาห์ต้องถูกบังคับให้แต่งตั้งมุหัดเดคเป็นนายกรัฐมนตรีภายใน 2-3 อาทิตย์ต่อมา ใน 3 ปีต่อมา รัฐบาลชาตินิยมลงทะเบียนความพยายามทั้งหมดในการต่อสู้เรื่องบริษัทน้ำมัน ตัวพระเจ้าชาห์ เองก็ถูกบังคับให้ออกจากประเทศไทย การแทรกแซงของสหรัฐอเมริกาและคาดคะเนระหว่างประเทศไทย ไม่สามารถจะทำให้ข้อพิพาทยุติลงได้ ทุตส่วนตัวของประธานาธิบดีทรูแมน ชื่อ นายแอร์รีแมน (W. Averell Harriman) ก็ไม่สามารถจะเปิดการเจรจาตลงอีกรั้งหนึ่งระหว่างบริษัทน้ำมัน และชาวอิหร่าน ขณะที่การโต้เถียงยืดเยื้อต่อไป บริษัทน้ำมันซึ่งถูกควบคุมโดยตะวันตก ได้พร้อมใจกันไม่ติดต่อกับน้ำมันอิหร่าน และค่อย ๆ หน้ามันจากที่อ่อนมาแทนที่ สำหรับอิหร่าน การสูญเสียรายได้เริ่มมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ความหัวแข็งของมุหัดเดคในบ้าน ปลายทำให้เขาเสียอำนาจทางการเมือง ดังนั้นแม้ว่าเขาจะได้รับความนิยมจากประชาชนอิหร่าน โดยเฉลี่ยแล้ว แต่เขาต้องสูญเสียอำนาจทั้งนี้พระองค์ที่พัฒนาความสนับสนุนและความช่วยเหลือ จากองค์การสีบริษัทการสัมส่วนกลางของสหรัฐอเมริกาได้เข้าแทนที่เขา และช่วยจัดตั้งรัฐบาล ของพระเจ้าชาห์ผู้ซึ่งได้กลับมาอีกรั้งหนึ่งและเริ่มการเจรจาใหม่อีก

ข้อพิพาทดังกล่าวได้ยุติลงในต้นปี ค.ศ. 1954 โดยการสร้างสมาคมของบริษัทผู้ผลิต น้ำมันในตะวันออกกลาง บริษัท Anglo-Iranian Oil ยังคงรักษาส่วนแบ่ง 40% บริษัท Royal Dutch Shell ได้ 14% บริษัท California Standard Gulf New Jersey Standard Socony-Vacuum และ Texas Oil ได้บริษัทละ 8% บริษัท French Petroleum ได้ 6% สมาคมต้องทำหน้าที่กลั่น

และขยายน้ำมันสู่ท้องตลาด ส่วนบริษัท National Iranian Oil ซึ่งจะได้รับกำไรอีกรึ่งหนึ่ง รัฐบาลจะจ่ายค่าชาดเชยให้แก่บริษัทของโกล-อิหร่าน จากผลกำไรในบริษัท สมาคมยังได้ตกลงถึงการจ้างชาวอิหร่านในตำแหน่งสำคัญ ๆ ของบริษัท ซึ่งเป็นการช่วยปลอบใจความรู้สึกของชาวอิหร่าน

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลของพระเจ้าชาห์และตะวันตกได้แన่นแพ้นมากภายหลังข้อตกลงเกี่ยวกับเรื่องน้ำมันเด้งกล่าวข้างต้น ความช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกาในด้านทหารเทคนิค เศรษฐกิจกอลัมน์มาอีกรึ่งหนึ่ง อิหร่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมในสัญญาแบกแดดในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1955 ไม่มีกองทหารต่างชาติอีกต่อไป อิทธิพลของอังกฤษถูกแทนที่โดยอเมริกา อิหร่านได้รับการสนับสนุนให้ต่อต้านศัตรูเดิมคือรัสเซีย โดยการมีสัมพันธมิตรกับตะวันตกอย่างไรก็ตาม เพื่อถ่วงอิทธิพลของอเมริกาที่กำลังเติบโตขึ้นในอิหร่าน พระเจ้าชาห์จึงแสร้งหาความผูกพันที่ใกล้ชิดอีกรึ่งกับโซเวียตและรัสเซีย ซึ่งรวมถึงข้อตกลงทางเทคนิคและผลประโยชน์ทางการค้า บริการสายการบินระหว่างเตหะรานและมอสโコลดอนข้อตกลงเกี่ยวกับเรื่องการให้โซเวียตเข้าสำรวจน้ำมันและแม้มแต่การจัดหารอาวุธจากรัสเซีย เมื่อความคาดหวังว่าอังกฤษจะออกไปจากอ่าวเบอร์เซียได้ถูกยกเป็นสิ่งที่ปราภูมิชัดในปลายปี ค.ศ. 1960 พระเจ้าชาห์กับสนับสนุนการเรียกร้องของอิหร่านในอ่าวเบอร์เซียและแสดงความประณาน้อย่างเปิดเผยถึงการเข้าไปแทนที่ตะวันตกในอ่าวเบอร์เซีย

สหรัฐอเมริกาได้มีบทบาทแทนที่อังกฤษในเกือบทุกส่วนของโลกอาหารับภัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 อย่างไรก็ตาม การที่สหรัฐอเมริกาได้รับความ¹ สนับสนุนอย่างแข็งขันจากพวกไซอ่อนนิสต์ ทั้งจากรัฐบาลอเมริกาและชาวอเมริกันในปาเลสไตน์ ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องเผชิญหน้ากับฝ่ายอาหัรับ การที่ประธานาธิบดีทรูแมน² รับรองรัฐบาลอิสราเอลอย่างรวดเร็วในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ. 1948 และการให้ความช่วยเหลือด้าน³ เศรษฐกิจและเทคนิคแก่ประเทศใหม่ได้สร้างความขึ้นให้แก่นักชาตินิยมอาหัรับเป็นอย่างมาก และยิ่งขึ้นมากขึ้นเมื่อสหรัฐอเมริกายังคงเป็นพันธมิตรที่ดีกับอังกฤษ⁴ และฝรั่งเศส ซึ่งนักชาตินิยมอาหัรับเห็นว่าทั้งสองประเทศหลังเป็นประเทศตะวันตกที่มีอำนาจไว้ใจมากที่สุด แม้ว่าสหภาพโซเวียตจะเป็นประเทศหนึ่งในพวกราก ๆ ที่รับรองอิสราเอล แต่ท่าทีที่โซเวียตเคยเป็นมิตรต่อไซอ่อนนิสต์ในไม่ช้าก็เปลี่ยนไป โดยที่โซเวียตมีนโยบายให้ความสนับสนุนแก่ความหวังของนักชาตินิยมอาหัรับ

จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1952 สหรัฐอเมริกาได้ให้ความสนใจแก่ความสำคัญของจุดยุทธศาสตร์ในโลกอาหารับ รัฐบาลของประธานาธิบดีไอแซนฮาเวียร์ยามเปลี่ยนแนวโน้มใหม่เมื่อรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศตัลเลส เดินทางไปตะวันออกกลางเพื่อไปวางรากฐานสำหรับ

กองบังคับบัญชาการของฝ่ายสัมพันธมิตร ตามแผนการณ์ดังกล่าวสหรัฐอเมริกามีจุดมุ่งหมายที่จะตั้งกองบังคับบัญชาการตามบริเวณที่เป็นจุดยุทธศาสตร์ เพื่อป้องกันการแฝ่ขยายอิทธิพลของฝ่ายคอมมิวนิสต์ อย่างไรก็ตาม มีการยอมรับเพียงเล็กน้อยต่อนโยบายจำกัดวงการแฝ่ขยายของฝ่ายคอมมิวนิสต์ในโลกอาหรับ ทั้งนี้ เพราะนักชาตินิยมอาหรับมีความพอใจในความเป็นกลางมากกว่า ประเทศที่เป็นสมาชิกสำคัญของระบบการป้องกันของตะวันตกอันได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และตุรกี มีความพอใจในอิสราเอลมากกว่าอาหรับ

อียิปต์ซึ่งเคยเป็นประเทศสำคัญที่สนับสนุนแผนการป้องกันตะวันออกกลางปฏิเสธข้อเสนอของดัลเลส ทั้งนี้ เพราะผู้นำอียิปต์รู้สึกว่าการร่วมมือกับองค์การป้องกันตะวันออกกลาง จะทำให้เป็นอันตรายต่ออิสรภาพของพวกราช นอกจากนั้นความเป็นกลางกำลังได้รับความนิยมในหมู่นักชาตินิยมอาหรับเหมือนกับที่เคยเป็นที่นิยมในหมู่นักชาตินิยมโซเวียต โดยมีความเชื่อว่าการที่นำตัวเองเข้าไปใกล้ชิดกับชาติมหาอำนาจชาติใดชาติหนึ่ง จะเปิดโอกาสให้มหาอำนาจนั้นเข้าแทรกแซงอำนาจอธิปไตยของชาติตน เนื่องจากการคาดไม่ถึงของเหตุการณ์ เช่นนี้ ดัลเลสจึงตั้งแผนการณ์ที่เรียกว่า “northern tier” ตุรกี ปากีสถาน อิรักและอิหร่านจะกลายเป็นประเทศช่วยป้องกันและต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ประเทศทั้ง 4 ดังกล่าวเข้าร่วมกับอังกฤษในสัญญาแบกแดดในปี ค.ศ. 1955 โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่แบกแดดเมืองหลวงของอิรัก การที่อิรักเป็นสมาชิกในสัญญาแบกแดดมีความสำคัญ เพราะอิรักเป็นประเทศอาหรับประเทศเดียวที่เข้าร่วมในองค์การ “northern tier” และเป็นเพราะที่ตั้งที่เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่อยู่ระหว่างตุรกีและอิหร่าน และมีระยะทางเพียง 2-3 ไมล์ทางใต้จากพรอมเดนมาคตใต้ของรัสเซีย ความสำคัญของดัลเลสในการซักชวนรัฐบาลอิรักให้ร่วมมือกับสีบเนื่องมาจากอิทธิพลของ นูรี ชาอดิ (Nuri Said) ซึ่งเป็นผู้นำทางการเมืองของอิรักที่เป็นฝ่ายตะวันตกอย่างเต็มที่ นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1920 เป็นต้นมา นูรีชาอดิได้ผูกมัดตัวเองกับนโยบายของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับอังกฤษในการพิจารณาจัดการด้วยกุญแจรัฐว่าเป็นผู้รักชาความมั่นคงในตะวันออกกลาง

ทางฝ่ายสหรัฐอเมริกาก็ให้ความสนใจสนับสนุนสมาชิกของสัญญาแบกแดดอย่างเต็มที่ด้วยการให้ความช่วยเหลือทางวัสดุและการเมืองและมีข้อผูกพันจำนวนมากกับอนุกรรมการของสัญญาดังกล่าว อย่างน้อยสมาชิกของสัญญานี้ก็เป็นศัตรูกับชาติอาหรับอีกด้วย โดยเฉพาะอียิปต์ คู่แข่งขันสำคัญของอิรัก ภายหลังจากที่อิรักถอนตัวออกจากสัญญา ก็ได้เกิดการปฏิวัติขึ้นในปี ค.ศ. 1958 ศูนย์กลางของสำนักงานใหญ่จึงย้ายไปอยู่ที่ตุรกี และชื่อของสัญญาเปลี่ยนไปเป็น Central Treaty Organization (CENTO)

ภายในปี ค.ศ. 1952 ฐานะของอเมริกาดีขึ้นทั้งนี้ เพราะความประนีประนอมของสหรัฐ อเมริกาในการยุติข้อแตกต่างระหว่างแองโกล-อียิปต์ อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ระหว่าง สหรัฐอเมริกาและอาหรับก็ได้รับรื่นังค์ การที่ความสัมพันธ์ระหว่างทั้ง 2 ไม่มั่นคง เพราะ ในระหว่างปี ค.ศ. 1954-1955 รัฐบาลปฏิวัติของอียิปต์ไม่ได้รับอาชญาจากสหรัฐอเมริกา ด้วย เหตุนี้เองชาวอียิปต์จึงเจรจาตกลงเรื่องอาชญากรรมกับเชคโกสโลวาเกีย ซึ่งเป็นฝ่ายคอมมิวนิสต์ ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและการทหารซึ่งเป็นไปอย่างกว้างขวางจากประเทศคอมมิวนิสต์หลาย ประเทศ ได้หลังไฟลเข้ามาในอียิปต์ แม้แต่โซเวียตจะไม่เต็มใจที่จะรับความช่วยเหลือจาก ต่างชาติก็ยังยอมรับความช่วยเหลือจากสหภาพโซเวียต ความกลัวว่าจะมีความผูกพันอย่าง ใกล้ชิดระหว่างอียิปต์และประเทศคอมมิวนิสต์ได้สร้างความขึ้นให้แก่ดัลลஸอย่างมาก จน กระทั้งเข้าได้บอกเลิกข้อเจรจาตกลงกับอียิปต์ถึงเรื่องที่สหรัฐอเมริกาจะให้ความช่วยเหลือ แก่อียิปต์

ภายในปี ค.ศ. 1956 สหรัฐอเมริกากำหนดฐานะอันขึ้นแข็งเข้าขัดขวางโดยร้องเรียนไปยังองค์การสหประชาชาติ เพื่อเรียกร้องให้ประเทศเหล่านั้นถอนทักษะออกจากอียิปต์ในตอนต้นปี ค.ศ. 1957 ประธานาธิบดี ไอเซน豪ว์ เรียกประชุมสภาร่วมกับจัดการหาเงินช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจและทหารแก่ประเทศ ในตะวันออกกลางที่ถูกข่มขู่โดย “ลัทธิคอมมิวนิสต์ระหว่างชาติ” ไอเซน豪ว์ได้รับอนุมัติให้ใช้ เงิน 200 ล้านдолลาร์สำหรับเป็นเงินช่วยเหลือแก่ประเทศใด ๆ ก็ตามในดินแดนแถบนี้ที่ขอความ ช่วยเหลือ อย่างไรก็ตามสิ่งที่เรียกว่าลัทธิไอเซน豪ว์ (Eisenhower Doctrine) ดังกล่าวนี้ได้รับความ เห็นใจจากประเทศอาหรับเพียงเล็กน้อย เพราะนักชาตินิยมอาหรับส่วนใหญ่มองถูว่ามันเป็น เพียงเครื่องมืออักขันหนึ่งของการแพร่ขยายลัทธิจักรวรรดินิยมของอเมริกา และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สัญญาณนี้ได้กล่าวถึงการข่มขู่ที่จะมาจากทั้งอิสราเอลหรือประเทศจักรวรรดินิยมตะวันตกอีกแล้ว

ความขึ้นของอาหรับที่มีต่อตะวันตกมีมาก เพราะตะวันตกให้ความสนับสนุนอิสราเอล และ เพราะความทรงจำอันยาวนานต่อการบุกรุกของอังกฤษและฝรั่งเศสในดินแดนอาณัติ ในตะวันออกกลางขณะที่ดินแดนเหล่านั้นตกเป็นอาณาจักร และเพื่อการโจมตีอียิปต์โดยกอง ทัพอังกฤษ ฝรั่งเศส และอิสราเอล ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาทำให้อาหรับมีความขึ้นต่อตะวันตก มาก และความขึ้นนี้ช่วยเปิดโอกาสให้โซเวียตเข้าแทรกแซงตะวันออกกลางต่อไป โซเวียต ใช้โอกาสทุกขั้นตอนเพื่อกดดันฝ่ายสัมพันธมิตรในองค์การสหประชาชาติ โซเวียตสนับสนุน ฐานะของอาหรับในตะวันออกกลางในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปาเลสไตน์ ตลอดจนบนบรรมเนื่อง

ประเพณีของพื้นเมืองและการถอนกองทัพต่างชาติออกจากดินแดน โซเวียตสนับสนุนโดยการเพิ่มความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจและทหารแก้อียิปต์และซีเรีย

ในปี ค.ศ. 1958 ความรู้สึกต่อต้านตะวันตกและการแฝงกระจายของความรุนแรงแห่งลัทธิชาตินิยมอาหารบ แสดงให้เห็นโดยประธานาธิบดีนัสเซอร์ ซึ่งเป็นผู้นำวิกฤตภาพใหญ่มาสู่ตะวันออกกลาง ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1958 เมื่ออียิปต์และซีเรียรวมกันเป็น United Arab Republic (UAR) ความกระตือรือร้นในประเทศเพื่อนบ้านอาหารบกเพิ่มมากขึ้น นักชาตินิยมอาหารชาวเลbanon ถูกยกให้ก่อการปฏิวัติต่อต้านรัฐบาลที่เป็นฝ่ายตะวันตก ในจอร์แดนและอิรักได้มีการนำแผนการณ์ของนักชาตินิยมเพื่อทำลายระบบการปกครองอัซไมต์ ซึ่งเข้าใจว่าอยู่ใต้อิทธิพลของนักการเมืองซึ่งเป็นเครื่องมือของลัทธิจารกรรมดินแดนตะวันตก ในเดือนกรกฎาคม พากที่เป็นปฏิบัติที่สถานบันกชัตติรีย์ประสบความสำเร็จในการล้มระบบการปกครองของอิรักที่เป็นฝ่ายตะวันตกและถูกแทนที่โดยการปกครองแบบสาธารณรัฐ ในเลbanon ประธานาธิบดีชามูน (Chamoun) ได้ขอความช่วยเหลือต่อประธานาธิบดีไอเซนฮาว และภายใต้ลัทธิไอเซนฮาว กองทัพอเมริกาจึงถูกส่งไปเพื่อขัดขวางกลุ่มนักชาตินิยมที่ทำการปฏิวัติในเลbanon ส่วนในจอร์เดนท่ามหัวอังกฤษก์หลังไฟลเข้าสู่จอร์เดน เพราะกษัตริย์ขอร้องให้อังกฤษเข้าช่วยปราบกลุ่มนักชาตินิยมในประเทศเช่นกัน กองทัพต่างชาติยังคงอยู่ต่อไปจนกระทั่งปลายปี ค.ศ. 1958 เมื่อทั้งจอร์เดนและเลbanon มีความสงบและความมั่นคงภายในประเทศ ในอิรัก อิทธิพลของคอมมิวนิสต์ได้เข้าแทรกแซงในรัฐบาล ซึ่งนับเป็นประสบการณ์โดยตรงครั้งแรกต่อการแทรกแซงของโซเวียตที่ให้ไว้แก่โลกอาหาร จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1958 อิรักมีการติดต่อโดยตรงกับอังกฤษ ฝรั่งเศส และอเมริกา ดังนั้นจึงมีความสัมพันธ์เพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับอิทธิพลของโซเวียต แม้แต่ในหมู่ผู้นำหัวหน้าที่สุดก็ตาม ประสบการณ์ในอิรักได้ทำให้ชาวอาหารบกเกิดความเกลียดชังที่รุนแรงเป็นครั้งแรกต่ออุบaya การแทรกแซงของโซเวียต และเป็นครั้งแรกที่มีการปลูกจิตให้เกิดความรู้สึกว่าโนยาดต่างประเทศของตนนั้นควรดำเนินโนยาดเป็นกลางอย่างแท้จริง อียิปต์ ซีเรีย และอิรัก ค่อยๆ เปลี่ยนโนยาดที่เป็นฝ่ายโซเวียตมาเข้าข้างฝ่ายสัมพันธมิตร พร้อมกับประเทศที่เป็นกลางอื่นๆ เช่น อินเดีย อินโดนีเซีย และยูโภสลาเวีย ในปี ค.ศ. 1962 ประธานาธิบดีนัสเซอร์ได้พิจารณาอีกครั้งถึงเรื่องการขอความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจจากสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างอาหารบกและอเมริกาไม่เคยถึงขั้นความสัมพันธ์ที่หันหน้าเข้าหากันได้อย่างดีเลย เหตุการณ์ญุ่งเหยิงมากขึ้นโดยสาเหตุหลายประการ กล่าวคือ ประการแรก¹ ความสนับสนุนของสหรัฐอเมริกาต่ออิสราเอลยังคงดำเนินต่อไป ประการที่สอง² แนวโน้มที่เอียงซ้ายของลัทธิชาตินิยมอาหารบก และประการที่สาม³ การที่อาหารบ

เรียกร้องให้ตนมีบทบาทอิสระในการต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุเหล่านี้จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกา UAR และประเทศอาหรับอื่น ๆ ที่มีการปักครื่องรุนแรงนั้นคล่องความสัมพันธ์ที่เหลวลงยังเกี่ยวข้องกับการที่อาหรับแพ้ในสงคราม 6 วัน ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1967 เมื่อกองทัพอิปต์ จอร์แดน และซีเรีย ถูกตัดโดยกองทัพอิสราเอล อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าสหรัฐอเมริกาจะมิได้มีบทบาทโดยตรงในการต่อสู้ แต่ก็ต้องรับผิดชอบต่อความพ่ายแพ้ดังกล่าว การพ่ายแพ้ของอาหรับจึงเป็นเหตุสำคัญที่จะไม่ทำให้เกิดสันติภาพหรือความปลอดภัยสำหรับอิสราเอล ตรงกันข้ามยังกระตุนให้เกิดความเคลื่อนไหวของกองโจรอาร์บปาเลสไตน์ ซึ่งความเคลื่อนไหวนี้ในไม้ข้ากได้ขยายไปสู่การต่อสู้ใหม่ของชาวยาดเคนอิสราเอล ในระหว่างสงครามสหภาพโซเวียตได้นำสิ่งต่าง ๆ เข้าแทนที่วัสดุทางสงครามเกือบทั้งหมดที่อิปต์สูญเสียไป ที่ปรึกษาทางทหารและผู้ช่วยทางการรับจำนำนับพันของโซเวียตได้เดินทางมาช่วยเหลืออิปต์ ผลที่ตามมาคือสหรัฐอเมริกาจัดหาเครื่องบินสงครามให้อิสราเอล เท่ากับเป็นการประทับกับสหภาพโซเวียต ภายหลังสงครามซึ่งเกิดขึ้นในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1967 มอสโコวได้แต่เพียงเริ่มให้ความช่วยเหลือทางทหารแก่ United Arab Republic เท่านั้น แต่ยังได้ขยายกองทัพเรือบริเวณเมดิเตอร์เรเนียนอย่างกว้างขวาง และเรียกหาสิทธิพิเศษสำหรับการปฏิบัติการทางกองทัพเรือในท่าเรืออาหรับหลายแห่ง การก่อสร้างกำลังของโซเวียตในดินแดนนี้ความจริงแล้วมิได้เป็นการบุกรุกครั้งใหม่แต่เป็นการยืนยันผลประโยชน์ของตนด้วยกำลังอีกรั้งหนึ่ง เป็นความสนใจของรัสเซียที่มีนานานับศตวรรษในดินแดนซึ่งรัสเซียพิจารณาว่ามีความสำคัญต่อการค้าและความปลอดภัยของตนเอง ขณะที่ทางฝ่ายตะวันตกพิจารณาว่าการสะสมกำลังของโซเวียต ดังกล่าวนี้เป็นการข่มขู่ดินแดนศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ที่มนต์เสน่ห์ของนาโต (NATO) และเป็นเหตุผลที่ประเทศไทยตะวันตกเตรียมตัวด้านกำลังทหารเข่นกัน การสะสมกำลังดังกล่าวที่ซึ่งอาจเป็นโดยตรงโดยสหภาพโซเวียตหรืออาจโดยตัวแทนของสหรัฐอเมริกาในอิสราเอล นับเป็นรูปการหนึ่งที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ 2 ชาติเพื่อแสวงหาเขตอิทธิพลให้แก่ตน การสะสมกำลังของโซเวียตในเมดิเตอร์เรเนียนและตะวันออกในดินแดนอาหรับ อาจมีลักษณะบางอย่างเหมือนกับเป็นการท้าทายต่อการที่สหรัฐอเมริกาเข้าแทรกแซงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่เริ่มปรากฏว่านโยบายของสหรัฐอเมริกาในอินโดจีน ภูมิภาคซึ่งวิจารณ์ทั้งในต่างประเทศและในสหรัฐอเมริกาเอง

อันตรายของการประทับกันของมหาอำนาจในตะวันออกกลาง ปรากฏชัดว่ากับเป็นการขยายการต่อสู้ตามคลองสุเอซ ระหว่างอิสราเอลและ UAR ซึ่งเป็นการข่มขู่ให้ทั้งรัสเซียและสหรัฐอเมริกาเข้าแทรกแซง เพื่อสนับสนุนพรตพากของตน อย่างไรก็ตามในเดือนสิงหาคม

ค.ศ. 1970 มหาอำนาจทั้ง 2 ต่างก็ซักชวนอิสราเอล และ UAR ให้นำเขตหยุดยิงตามสัญญาสงบศึกหลังสงครามปี ค.ศ. 1967 กลับมาอีกครั้งหนึ่งและเข้าสู่การเจรจาสันติภาพโดยผ่านองค์การสหประชาชาติ ถึงแม้ว่าอิสราเอลและสหรัฐอเมริกาจะกล่าวหา UAR และรัสเซียว่าเป็นผู้ฝ่าฝืนข้อตกลงเรื่องการหยุดยิง เพราะโซเวียตได้จัดตั้งจรวดต่อสู้อากาศยานในบริเวณคลองสุเอซซึ่งเป็นเขตหยุดยิงแต่การเจรจาถัดเนินต่อไปเพื่อจะหาทางแก้ไขการฝ่าฝืนและป้องกันมิให้เกิดการขัดแย้งที่รุนแรงระหว่างอาหรับและอิสราเอลอีกครั้งหนึ่งซึ่งคาดว่าจะเป็นอันตรายอย่างมาก

การหยุดยิงได้ยืนยานนานจนกระทั่งถึงเดือนตุลาคม ค.ศ. 1973 เมื่อสังคามระหว่างอาหรับและอิสราเอลครั้งที่ 4 ได้เกิดขึ้น ในสังคามครั้งนี้อิยิปต์และซีเรียได้โจมตีอิสราเอลโดยหวังที่จะแก้แค้นการพ่ายแพ้ของตนในสังคามปี ค.ศ. 1967 และนำอาดินเดนของอาหรับที่สูญเสียไปครั้งนั้นกลับคืนมา สังคามยืดเยื้อไปนานกว่าที่คาดไว้คือกินเวลานานเกือบ 3 อาทิตย์ นับเป็นครั้งแรกที่กองทัพอาหรับประสบความสำเร็จในการขับไล่อิสราเอลกลับไปจากที่ตั้งตามแนวหน้าบริเวณคลองสุเอซ และที่รับสูงโกลันในซีเรีย อย่างไรก็ตามสังคามครั้งนี้ได้ช่วยกเมื่อสหรัฐอเมริกาและรัสเซียเข้าแทรกแซงฝ่ายอิสราเอลได้ขับไล่คัตชูไปสู่เขตอาหรับยึดดินเดนบางแห่งที่เสียไปกลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง อิยิปต์และซีเรียพิจารณาความก้าวหน้าของตนว่าเป็นชัยชนะยิ่งใหญ่ แต่อิสราเอลมิได้มองดูผลว่าเป็นการพ่ายแพ้ เมื่อท่าทางอิสราเอลจะบาดเจ็บและตายประมาณ 3,000 คน ความเสียหายของสังคามคิดเป็นเงิน 10 พันล้านดอลลาร์ 3 อาทิตย์ของการต่อสู้นับว่าใหญ่กว่าสังคามอื่น ๆ นับแต่สังคามโลกลครั้งที่ 2 ได้ทำลายรถถังและเครื่องบินมากกว่าที่มีในคลังแสงสรรพากรของประเทศในกลุ่มน้ำโடะเสียอีก

ขณะที่การต่อสู้กำลังดุเดือดในซีไนและโกลัน สหรัฐอเมริกาและรัสเซียต่างก็จัดหาการขนส่งทางอากาศให้แก่ประเทศที่เป็นฝ่ายตน ทั้งอาหรับและอิสราเอลจะไม่สามารถดำเนินการต่อสู้ได้อีกต่อไป ถ้าปราศจากความช่วยเหลือของมหาอำนาจทั้ง 2 สังคามครั้งนี้ได้นำความสัมพันธ์ระหว่างโซเวียตและสหรัฐอเมริกามาสู่การถ่วงดุลย์ที่น่ากลัวอันตรายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อมอสโコข่มขู่ว่าจะเข้าแทรกแซงในบางส่วนของอิยิปต์เพื่อป้องกันความพ่ายแพ้ที่ยุ่งเหยิงทางอุซเบกistan เตريمพร้อมว่าความเข้าใจในสถานการณ์และความสนใจของโลกจะต้องลูกเป็นไฟ รัสเซียมิได้เข้าแทรกแซงโดยตรงและมหาอำนาจทั้ง 2 ได้ตั้งเขตหยุดยิงอีกแห่งหนึ่งในดินเดนนั้น

ภายหลังสังคามสหรัฐอเมริกาและรัสเซียเปิดประชุม Middle East peace Conference ที่เจนีวาในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1973 แต่การประชุมก็ช่วยหน่วงสังคามครั้งต่อไปได้อีกหลาย

ปี นีองจากรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐอเมริกา นายเคนรี่ คิสซิงเงอร์ (Henry Kissinger) ได้ยื่นเมือเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ดังนั้นจึงมีการเชิญสัญญาปลดปล่อยระหว่างอิสราเอลและอียิปต์และซีเรีย ผลของข้อตกลงดังกล่าวกับอียิปต์ซึ่งข้อตกลงครั้งแรกเช็นในปี ค.ศ. 1974 และครั้งที่ 2 เช็นในปี ค.ศ. 1975 ระบุว่าอิสราเอลต้องถอนกำลังออกจากส่วนต่าง ๆ ของซีเรีย ข้อตกลงนี้ จึงเป็นประโยชน์สำหรับอียิปต์ในการเปิดคลองสู่อิสราเอล ซึ่งได้ปิดมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1967 ใน การแลกเปลี่ยนต่อการที่อิสราเอลต้องถอนกำลังออกจากซีเรีย อียิปต์ต้องอนุญาตให้เรือบรรทุกสินค้าของชาติอื่นแล่นไปอิสราเอลได้ ทั้งอิสราเอลและอียิปต์ได้รับความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ จำนวนมากจากสหรัฐอเมริกา และอิสราเอลก็ได้รับความช่วยเหลือทางด้านทหารอีกด้วย นอกจากนั้นได้มีข้อตกลงปลดปล่อยอิสราเอลและซีเรีย ซึ่งเรียกร้องให้มี การถอนทหารออกจากดินแดนเล็ก ๆ ในโกลัน

ภายหลังจากที่คิสซิงเงอร์ เดินทางไปมาจากการเมืองหลวงของประเทศไทยไปยังเมืองหลวงของอียิปต์ที่อยู่ระหว่างปี ค.ศ. 1974-1975 เพื่อประโยชน์ทางนโยบายทางการทูต ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกาและประเทศไทยรับส่วนใหญ่ดีขึ้นมาก ความสัมพันธ์ทางการทูตได้รับการพื้นฟูขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกา อียิปต์ และซีเรีย ประธานาริบดีของประเทศไทยเหล่านี้ก็เดินทางไปพบปะกัน

ชาอยุติการเบียดได้เข้าสู่การเจรจาโดยตรงด้วยเพระประเทคโนโลยีให้ความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจจำนวนมากแก่อียิปต์และซีเรีย ถ้าปรึกษาภารายได้จากค่าน้ำมันของชาอยุติการเบียดอาจจะเป็นไปไม่ได้สำหรับรัฐบาลหัวหับทั้ง 2 ที่เผชิญสังคมที่จะให้เงินสำหรับซื้ออานุชาติจากโซเวียต ซึ่งพวกเขากำหนดในการต่อสู้ในสังคมเดือนตุลาคม ค.ศ. 1973 ยิ่งกว่านั้นชาอยุติการเบียดในฐานะที่เป็นผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก ได้เรียกการปรับการใช้น้ำมันปิโตรเลียมในฐานะที่เป็นอาวุธระหว่างสังคมเดือนตุลาคม น้ำมันถูกใช้เหมือนเป็นดาบสองคม กล่าวคือ ใช้ในยามสังคมสำหรับพวกราชการ และใช้ค่าว่าบาร์ประเทสตะวันตกที่มีความเห็นใจอิสราเอล สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนฐานะทางการทูตของประเทศไทยไปทางประเทศ

ขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกาและอียิปต์ดีขึ้น ได้ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอียิปต์และรัสเซียสืบต่อไป ประธานาริบดีชาตติแห่งอียิปต์แจ้งว่า ภายหลังสังคมเดือนตุลาคม สถาภาพโซเวียตปฏิเสธให้ความช่วยเหลือ และปฏิเสธที่จะจัดหาอาวุธที่อียิปต์สูญเสียไปในการต่อสู้ นักเทคนิคชาวโซเวียตจำนวนมากถูกเรียกตัวกลับไปจากอียิปต์ การที่ความสัมพันธ์ระหว่างมอสโกและไคโรสืบต่อไป ได้ผลกระแทบถึงความสัมพันธ์ระหว่างอียิปต์และซีเรียด้วยเหมือนกัน และมีผลต่อความสัมพันธ์ที่เข้มแข็ง ซึ่งได้ช่วยให้ทั้งอียิปต์และซีเรีย มีผลประโยชน์ในเดือน

ตุลาคม ค.ศ. 1973 ต้องอ่อนแลง อย่างไรก็ตามในปี ค.ศ. 1976 ชาอดิอาร์เบี้ยเซ่ร์แก้ไขสถานการณ์ให้ดีขึ้น โดยการใช้เงินช่วยในการหยุดการต่อสู้กันของระหว่างอาหรับ

การเปลี่ยนแปลงดุลย์แห่งอำนาจของตะวันออกกลางถูกเน้นหนักโดยความริเริ่มแห่งสันติภาพโดยประธานาร์บีชาดัตแห่งอียิปต์ในปี ค.ศ. 1977 ภายหลังจากที่ประธานาร์บีชาดัตเดินทางไปเยือนเยรูซาเล็มอย่างกระหันหันในปี ค.ศ. 1977 ชาดัตได้เปิดการเจรจาสันติภาพกับอิสราเอล และนับเป็นครั้งแรกที่ได้มีการติดต่อกันระหว่างรัฐอาหรับกับยิว นับตั้งแต่ประเทศนี้ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1948 อย่างไรก็ตาม การสร้างสันติภาพของชาดัตเป็นเหตุให้โลกอาหรับแบ่งออกเป็นหลายส่วน อิรักปฏิเสธในการเข้าร่วมเจรจาตกลงกับอิสราเอล ชาอดิอาร์เบี้ยบังคับรักษาฐานะความเป็นกลาง พยายามทำให้อาร์บรับฝ่ายต่าง ๆ คืนดีกัน ชาดัตໂกรธเคืองที่สหภาพโซเวียตไม่สนับสนุนนโยบายการมีสันติภาพ ชาดัตถูกยกเว้นไม่ริบสหรัฐอเมริกามากขึ้น

การใช้น้ำมันเป็นอาวุธในปี ค.ศ. 1973 เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในความสัมพันธ์ระหว่างตะวันออกกลางและตะวันตก นับเป็นครั้งแรกที่รัฐอาหรับทั้งหลายสามารถรวมเป็นหน่วยเดียวกัน ซึ่งตรงข้ามกับการคาดหมายของชาวตะวันตกส่วนใหญ่เป็นการรวมอำนาจทางทหารของประเทศทั้งหลายที่ไม่ได้ผลิตน้ำมัน เช่น อียิปต์ และซีเรีย เข้ากับประเทศผู้ผลิตน้ำมัน รวมถึงชาอดิอาร์เบี้ย คูเวต และสหรัฐอาหรับ (United Arab Emirates) ทำให้อิทธิพลทางการเมืองได้หลังเหลือจากตะวันออกกลางไปสู่ตะวันตก ส่วนอิหร่านประเทศที่มิได้เป็นอาหรับวางแผนทัวเป็นกลางในความขัดแย้งระหว่างอาหรับและอิสราเอล และถือโอกาสดังกล่าวขึ้นราคาหัวมัน

การขาดแคลนน้ำมันมีสาเหตุมาจากการที่ตะวันตกคว่ำบาตรราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นเป็น 5 เท่า ดูเหมือนว่าจะเป็นการฟื้นฟูการถ่วงดุลย์อำนาจทางการเมืองในความพอใจของประเทศตะวันออกกลาง ราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นทำให้เป็นอันตรายอย่างรุนแรงต่อประเทศโลกที่ 3 จำนวนมากซึ่งประเทศเหล่านั้น เป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและจะต้องขึ้นกับตะวันออกกลางมากขึ้น ประเทศในเดินเดนตะวันออกกลางและในโลกภายนอกส่วนใหญ่มีความรู้สึกต่อผลกระทบของเหตุการณ์เหล่านี้ โครงการขยายอย่างที่กำลังพัฒนาภายในประเทศอย่างกว้างขวาง ซึ่งคิดเป็นเงินหลายล้านดอลลาร์กำลังได้รับการริเริ่มในประเทศที่ผลิตน้ำมัน ทั้งอิหร่านและชาอดิอาร์เบี้ย ได้เริ่มวางแผนเกี่ยวกับอาวุธยุทธภัณฑ์ซึ่งจำเป็นต้องใช้เงินหลายพันดอลลาร์ในการซื้ออาวุธใหม่ เพื่อถ่วงดุลย์การไฟลออกของเงินทุนจากประเทศตะวันตกประเทศเหล่านั้นจึงส่งอาวุธที่ทันสมัยที่สุดไปให้ตะวันออกกลาง ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการแข่งขันทางอาวุธที่นำกลับอันตรายในเดินเดน

นั้น เหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดในเวลาเดียวกันทำให้ตะวันออกกลางกลายเป็นประเทศที่มีความสำคัญใหม่อีกในการเมืองของโลก

ในปี ค.ศ. 1970 เมื่อย้อนกลับไปดูเหตุการณ์การติดต่อทางการค้าครั้งแรกระหว่างจักรวรรดิอตโตมานและฟื้นฟูด้วยโรป จะเห็นว่าได้มีการติดต่อที่ไม่ขาดสายระหว่างโลกตะวันตกและตะวันออกกลางเป็นเวลาถึง 400 ปี ความสัมพันธ์ของทั้ง 2 อุปฐาโนฐานะเท่ากัน แต่เมื่ออำนาจของอตโตมานเสื่อมลง ทางฝ่ายโลกรอบโลกจึงได้ใช้การค้าเป็นเสมือนสะพานเพื่อเข้าไปมืออิทธิพลทางด้านการเมืองในตะวันออกกลาง ในตอนสิ้นสุดสงครามโปแลนด์ อตโตมานมีความอ่อนแอกจนกระตุ้นฝ่ายตะวันตกต้องพยายามรักษาจักรวรรดินี้ให้คงอยู่ ในฐานะเป็นรัฐกันชน เพราะกลัวการแผ่ขยายอำนาจของรัสเซีย ในราชอาณาจักร ๑½ ศตวรรษต่อมา ที่อังกฤษเป็นมหาอำนาจที่มีอิทธิพลในดินแดนแห่งนี้ และพยายามสนับสนุนฐานะเดิมของอตโตมาน รัสเซียซึ่งเป็นมหาอำนาจใหม่ที่กำลังแผ่ขยายอำนาจ พยายามอย่างสมำเสมอในการหาทางเข้ามาในดินแดนโดยผ่านตุรกีและอิหร่าน ฝรั่งเศส ออสเตรีย-ฮังการี เยอรมนี และอิตาลี มีบทบาทน้อยกว่าจะถึงสังคมรามโลกรั้งที่ 1 ซึ่งเป็นเวลาของความพ่ายแพ้ของเยอรมนีและออสเตรีย และการปฏิวัติรัสเซียเป็นเหตุทำให้มหาอำนาจที่ยิ่งใหญ่อยู่ก่อนสูญเสียผลประโยชน์ และการเข้าครอบครองในตะวันออกกลาง ในตอนสิ้นสุดสงครามโลกรั้งที่ 2 อังกฤษและฝรั่งเศสก็อยู่ในฐานะที่ไม่สามารถจะรักษาความมีอำนาจในตะวันออกกลาง เพราะทั้ง 2 ได้สูญเสียอำนาจทางการเมืองและทางทหารและประสบปัญหาเศรษฐกิจ มีเพียงคอมมิวนิสต์รัสเซียเท่านั้นที่เป็นกำลังสำคัญ และก็มีเพียงอเมริกาที่เข้มแข็งที่สุดสามารถป้องกันดินแดนตะวันออกกลางจากการอยู่ภายใต้การครอบครองของคอมมิวนิสต์

ลัทธิชาตินิยมสมัยใหม่ซึ่งเป็นกำลังใหม่อันดับ 3 ได้กล้ายเป็นปัจจัยสำคัญในปี ค.ศ. 1950 อย่างไรก็ตาม กำลังใหม่นี้เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงง่ายและไม่สามารถทำนายได้ล่วงหน้า บางครั้ง ก็เป็นสัมพันธมิตรกับสหภาพโซเวียตและคอมมิวนิสต์ บางครั้งก็ต่อสู้กับอิทธิพลโซเวียตเช่นเดียวกับต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยมตะวันตก กำลังใหม่อันที่ 3 นี้เป็นปฏิกริยาต่อต้านอิทธิพลตะวันตกเท่า ๆ กันเป็นการฟื้นฟูคุณค่าของวัฒนธรรมพื้นเมืองอีกรั้งหนึ่ง

จนกระทั่งคริสต์ศตวรรษที่ 18 ชาวตะวันออกกลางได้มองดูชาวตะวันตกว่าเป็นผู้ที่ต่างว่าตน ชาวตะวันออกกลางเหล่านี้มีชีวิตอยู่ในความทรงจำในชัยชนะของอตโตมานและอาหรับ พากเขามองดูว่าอิسلامเป็นอารยธรรมที่เหนือกว่า แรกที่เดียวพากอตโตมานได้พื้นตัวจากความอ่อนแอภายในประเทศภายหลังการพ่ายแพ้ที่เวียนนาในปี ค.ศ. 1683 และเมื่อภายหลัง สังคมใหม่ระหว่างปี ค.ศ. 1768-1774 รัสเซียทำให้พากอตโตมานมีความรุสึสก์ต่ออย่างมาก จึงทำให้

ผู้ปกครองอุดโตมานเริ่มหากุณค่าของอารยธรรมของตนอีกรึหนึ่ง ตามที่อาร์โนลด์ ทอยน์บี (Arnold Toynbee) สังเกตได้ว่า “พวากเตอร์กคิดว่าชาวรุสเชียเป็นภัยพิ่งของศัตรูของตน ดือพวกกรีกที่เป็นคริสตเดียนออร์โอดอกซ์จะวันออกและชาวบูลการเรีย พวากเตอร์กเองมีความรู้สึกว่าตนเองต้องได้รับทุกข์ทรมานจากการพ่ายแพ้แก่รุสเชีย ทั้งนี้พระรุสเชียเป็นประเทศที่มีเทคโนโลยีทางทหารแบบตะวันตกที่ดีกว่าตน”⁷

ตลอดคริสตศตวรรษที่ 19 และต้นคริสตศตวรรษที่ 20 ชาวตะวันออกกลางได้พยายามสร้างความเจริญให้ตัดเที่ยมตะวันตก แต่ความก้าวหน้าก็มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ผู้นำชาติตะวันออกกลางได้มีความสนใจอย่างมากในสถาบันรัฐสภาแบบตะวันตก หลักเกณฑ์เกี่ยวกับกฎหมายระบบการเมือง และแม้แต่วิถีทางชีวิต แต่ก็ไม่เคยประสบความสำเร็จ นอกจากการลอกเลี้ยงแบบภายในนอกเท่านั้น มีเพียงชนชั้นสูงเท่านั้นที่ได้รับผลกระทบ ชาวนาจำนวนมากในตะวันออกกลาง มีชีวิตอยู่เหมือนที่เคยเป็นมาหลายศตวรรษไม่ได้ผลกระทบจากการติดต่อกับตะวันตก เพียงภายหลังจากการเคลื่อนไหวครั้งแรก ๆ ของลัทธิชาตินิยมสมัยใหม่ ด้วยรากฐานที่เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางก็เริ่มทำให้สังคมของตะวันออกกลางสั่นคลอน ซึ่งไม่มีอะไรมากไปกว่าการปลูกให้ตื่น ระหว่างปี ค.ศ. 1950 และ 1960 ได้มีการขยายการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ระบบการศึกษาที่แพร่ขยายทำให้ประชาชนนับล้านมีความรู้สึกไวต่อการทางการเมืองระหว่างประเทศ ทำให้ตะวันออกกลางกลายเป็นศูนย์กลางของการชุมนุมทางการเมือง ในปี ค.ศ. 1970 การปฏิรูปน้ำมันก็เริ่มต้นเข้าแทนที่สิ่งที่เก่ากว่า ในเมืองใหญ่ ๆ ในประเทศที่ผลิตน้ำมันได้เกิดมีสิ่งต่าง ๆ ที่กล้ายเป็นความตึงเครียดอย่างไม่เคยมีมาก่อน เช่น ความแตกต่างระหว่างคนจนและคนรวย การแสวงหาอำนาจทางการเมืองและการทำให้ยากจนลง เป็นต้น ความรู้ร้ายจากน้ำมันซึ่งเป็นกำลังขันดับที่ 4 ได้เข้มขึ้นให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ไม่เพียงแต่การเปลี่ยนแปลงทางเทคนิคแต่ยังนำมาซึ่งความวุ่นวายทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างที่ประเทศทั้งหลายของตะวันออกกลางไม่เคยพบมาก่อน⁸